اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه ● ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱ ● ۳۰ رمضان ۱۴۴۳ ● ۲ مه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۳۱ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان



توسعه همکاری سازمان زمین‌شناسی با دانش‌بنیان ها

مدیر زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور از تهیه نقشه‌های ژئوشیمی رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی شهرها و بنادر ساحلی جنوب کشور از جمله بندرعباس، بندر شهید رجایی، بوشهر، بندر امام خمینی، چابهار، کنارک، خور موسی و خور سلج به مناسبت روز ملی خلیج‌فارس خبر داد.

۲



ناکارآمدی بورس کالا در تنظیم بازار فولاد

بازار فولاد مدتی است دچار التهاب شده و نه تنها محصولات فولادی به‌دست مصرف‌کنندگان واقعی نمی‌رسد، بلکه صنایعی مانند خودروسازی هم گرفتار بازار دلالی شده و تولیدکنندگان در تامین مواد اولیه با مشکل مواجه شده‌اند. نگاهی هرچند گذرا به بازار فولاد طی سال‌های گذشته حکایت از ضرورت وضع سیاست‌های مناسب برای ساماندهی این حوزه دارد.

۴

گلایه فعالان معدنی از هفت خوان دریافت تسهیلات بانکی

معادن همچنان تشنه نقدینگی

۳



عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

رونق فعالیت های معدنی با تجهیزات نوین



محمدرضا بهرامن
رئیس خانه معدن ایران

ماشین‌آلات معدنی، عصای دست تولید است و فعالیت معدنی بدون آن هیچ معنا و مفهومی نخواهد داشت.

روال کار معدن در سراسر دنیا به این ترتیب است که بهره‌بردار از ابتدا که در حال تنظیم طرح بهره‌برداری است، ماشین‌آلات مورد نظر را براساس نیاز محدوده و اندازه سایت انتخاب می‌کند و در مرحله بعد باید آنها را از طریق بازار داخلی یا خارجی تامین کند.

به‌عبارت ساده‌تر تامین به‌موقع ماشین‌آلات از الزامات فعالیت‌های معدنی است و اگر این مرحله به‌هر دلیلی دچار مشکل شود، هیچ‌گونه فعالیتی شکل نخواهد گرفت.

معدن امروزه از حوزه‌های استراتژیک کشور ما است که علاوه بر تامین بخشی از نیازهای ارزی، مواد اولیه بسیاری از صنایع کشور، از سنگ‌های ساختمانی، سیمان و گچ گرفته تا فولاد، سرب، روی، مس و مانند آن را تامین می‌کند.

بنابراین ضروری است که تجهیزات موردنیاز این بخش به‌موقع تامین و ماشین‌آلات نوسازی شود تا کشور در زمینه تولید مواد اولیه موردنیاز دچار مشکل نشود و چرخ تولید کشور از حرکت نایستد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت ها



تامین مالی معادن از راه بورس

۳



نظام بانکی پشتیبان تولید نیست

۷



افق روشن پیش‌روی بورس

۸

تیترهای روز

افزایش بهره وری تجهیزات می خواهد

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، به‌طور کلی معادن کشور امروزه از معضل نبود تجهیزات کارآمد و باکیفیت رنج می‌برند و ماشین‌آلات فرسوده بهره‌وری معادن را کاهش داده‌اند، اما همچنان نهادهای دولتی بر اهمیت حمایت از تولیدات داخلی تاکید داشته و این موضوع را سرلوحه تصمیمات خود قرار داده‌اند. درباره ابعاد این نوع تصمیمات دولت در بحث واردات تجهیزات معدنی و توانایی تولید داخل برای جلوگیری از واردات تجهیزات معدنی و حفظ ارز در داخل کشور...

۳

قطب خاک نسوز کشور احیا شود

۶



روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱
۳۰ رمضان ۱۴۴۳
۲ مه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۳۱

سرمقاله

رونق فعالیت های معدنی با تجهیزات نوین

ادامه از صفحه اول

گذشته از این، برای حضور موفق در بازارهای جهانی باید تولیدات معدنی را به قیمتی رقابتی عرضه کرد، اما استهلاک بالا و ایرادات و نقایص فنی ماشین‌آلات قدیمی، نرخ تمام‌شده را برای تولیدکننده به‌شدت افزایش می‌دهد.

اگر موضوع را از زاویه دیگری بررسی کنیم این سوال مطرح می‌شود که اساسا چرا ما باید از امکان نوسازی ماشین‌آلات خود محروم بمانیم. در حال حاضر عمر ماشین‌آلات معدنی ما بالغ بر ۱۵ تا ۲۰ سال است، بنابراین کاملا فرسوده و مستهلک به‌شمار می‌روند. این ماشین‌آلات خودرو سواری نیست که برای نیاز فردی خریداری شود یا به قول همکاران معدنی برای تفریح یا تفاخر مورداستفاده قرار گیرد.

از سوی دیگر توجه به این نکته هم ضروری است که اضافه شدن هرکدام از ماشین‌آلات معدنی به بخش تولید به‌دنبال خود چندین فرصت شغلی ایجاد می‌کند.

به‌طورکلی در دیگر کشورهای معدن‌خیز دنیا مانند کانادا، استرالیا، امریکا و امثال آن هم بخشی از ماشین‌آلات موردنیاز از طریق تولیدات داخلی و مابقی از طریق واردات تامین می‌شود.

می‌توان ادعا کرد که هیچ کشور معدن‌خیزی نیست که در بخش تامین ماشین‌آلات معدنی کاملا خودکفا باشد. البته در راستای حمایت از تولید داخلی، باز هم تاکید می‌کنیم که اولویت تامین ماشین‌آلات از داخل است، اما نمی‌توان انکار کرد که در حال حاضر تولیدات داخلی، جوابگوی نیاز بخش معدنی کشور نیست و نمی‌تواند انحصار بازار را در دست داشته باشد. اول اینکه حجم سالانه تولیدات داخلی پاسخگوی نیاز بازار نیست.

دیگر اینکه ماشین‌آلات تولیدشده در داخل،بیشتر برای معادن کوچک و متوسط کاربرد دارند و نیاز معادن بزرگ را تامین نمی‌کنند و نهایتا نرخ ماشین‌آلات در بازار داخلی ـ حتی با احتساب ارز آزاد ـ ۶۰ تا ۷۰ درصد از نرخ نمونه مشابه در بازار بین‌المللی بیشتر است.

باتوجه به اینکه ماشین‌سازان داخلی هم گرفتار مشکلات و محدودیت‌های خاص خود هستند، باید سیاست‌های کلی به‌گونه‌ای تعریف شود که کارخانجات داخلی بتوانند با مشکلات کمتری به‌کار خود ادامه دهند و کمیت و کیفیت تولیدات خود را ارتقا دهند اما تا رسیدن به این نقطه و بی‌نیازی کامل از بازار خارجی، باید واردات آنقدر سهل و آسان شود که معدنکاران بدون دغدغه به کار خود ادامه دهند و در صورت نیاز برای نوسازی ماشین‌آلات خود اقدام کنند.

امروزه متولیان بخش معدن هم به این نتیجه رسیده‌اند که باید دسترسی و ورود ماشین‌آلات برای مصرف‌کنندگان داخل کشور تسهیل و شرایطی مهیا شود که این مهم تحقق یابد.

پس باید به استقبال این فرصت برویم و برای نوسازی سریع ماشین‌آلات موردنیاز برنامه‌ریزی کنیم.

البته بدیهی است که این فرآیند۶ماهه یا یک ساله اتفاق نمی‌افتد.

اگر همین امروز هم دست به کار شویم، شاید ۵ سال دیگر بتوانیم به نتیجه دلخواه برسیم و نقاط ضعف این بخش را برطرف کنیم. اما در هر حال باید فرصت را غنیمت دانست و عزم خود را جزم تا بتوان ماشین‌آلات موردنیاز را وارد کرد و در اختیار بخش معدن قرار داد.

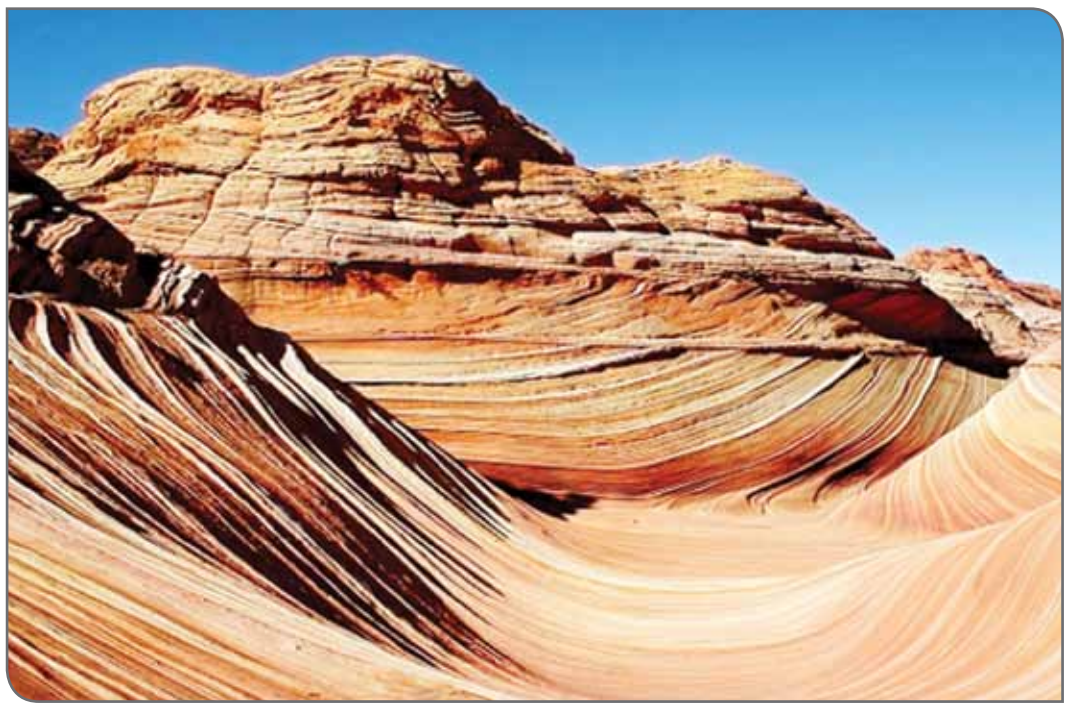
در برنامه‌ریزی بلندمدت هم باید سیاست‌ها به‌گونه‌ای تنظیم شود که از این پس با مشکل فرسودگی ماشین‌آلات معدنی روبه‌رو نشویم. در آخر تاکید می‌کنم اولویت بر شکوفایی تولیدات داخلی است، پس باید امکانات آن فراهم شود و به‌هر صورت و به‌هر نحو ممکن چراغ تولید روشن بماند.

افزایش ۷۴ درصدی سرمایه‌گذاری اکتشافی ایمیدرو

مدیر اکتشاف ایمیدرو گفت: میزان سرمایه‌گذاری اکتشافی مجموعه ایمیدرو طی سال ۱۴۰۰ حدود ۷۴ درصد رشد یافت. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، احمد فتاحی اظهارکرد: طی سال گذشته، ۴ هزار و ۷۲۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال توسط ایمیدرو و شرکت‌های تابعه سرمایه‌گذاری اکتشافی شد. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲ هزار و ۷۱۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال بود.

وی افزود: از این میزان سرمایه گذاری، ۲ هزار و ۷۱۶ میلیارد ریال توسط شرکت مس، یک هزار و ۶۷۳ میلیارد ریال از سوی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی، ۱۵۹ میلیارد ریال توسط شرکت آلومینای ایران، ۱۴۳ میلیارد ریال طرح از سوی توانمندسازی اکتشاف ایمیدرو، ۱۰.۳ میلیارد ریال توسط طرح عناصر نادر خاکی و نیز ۲۰.۵ میلیارد ریال از سوی مجتمع سنگ آهن سنگان انجام شد. مدیر اکتشاف ایمیدرو با اشاره به افزایش ۳۰ درصدی حفاری اکتشافی این سازمان تصریح کرد: ایمیدرو و شرکت‌های تابعه طی ۱۲ ماهه سال ۱۴۰۰، حدود ۲۲۱ هزار و ۶۰۰ متر حفاری اکتشافی انجام داد. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۱۶۹ هزار و ۸۰۰ متر بود. وی ادامه داد: طی سال گذشته، ۱۸۹ هزار و ۴۳۲ مورد نمونه برداری و آنالیز، ۱۷ هزار و ۷۳۴ متر مکعب حفر ترانشه، چاهک و سکوسازی حفاری، ۲۲۴ هزار و ۱۷۱ نقطه ژئوفیزیک، ۵۸ هزار و ۸۸۰ نمونه ژئوشیمی و تهیه ۱۹۱۳ کیلومتر مربع نقشه زمین شناسی به مقیاس۲۰۰۰۰: ۱، ۵۰۰۰: ۱ و ۱۰۰۰: ۱ انجام شد.

توسعه همکاری سازمان زمین‌شناسی با دانش‌بنیان ها



گروه معدن

مدیر زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور از تهیه نقشه‌های ژئوشیمی رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی شهرها و بنادر ساحلی جنوب کشور از جمله بندرعباس، بندر شهید رجایی، بوشهر، بندر امام خمینی، چابهار، کنارک، خور موسی و خور سلج به مناسبت روز ملی خلیج‌فارس خبر داد. به گزارش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، مسعود زمانی‌پدرام گفت: دفتر بررسی‌های زمین‌شناسی دریایی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با همکاری مراکز استانی از جمله اهواز، شیراز، ساری و گیلان ۲۷ پروژه فعال در مناطق ساحلی و دریایی ایران دارد.

به گفته وی؛ با آغاز سال جدید که رهبر معظم انقلاب سال ۱۴۰۱ را سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین نام‌گذاری کردند، این دفتر همکاری‌های بسیار خوبی را با شرکت‌های دانش‌بنیان در پروژه‌های نفتی از جمله بسترشناسی سکوهای نفتی خلیج‌فارس، بررسی‌های ژئوفیزیک دریایی پهنه آبی فاز اول احداث نیروگاه حرارتی سیریک و دیگر طرح‌های عمرانی داشته است.

مدیر زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور با بیان این‌که این مدیریت امسال پنج پروژه برداشت‌های ژئوفیزیک دریایی و رسوب‌شناسی را در دستور کار دارد، تصریح کرد: برداشت‌های ژئوفیزیک دریایی در حد فاصل شهرهای ساحلی نوشهر-نور به‌منظور شناسایی ژئومتری زیر بستر دریا و نیز پایش و بررسی شرایط زیر ساختی اسکله‌های ساحلی، شناسایی و تعیین الگوی انباشتگی رسوبات دلتایی مصب رودخانه سفیدرود در دریایی خزر، پروژه مشترک با پژوهشکده علوم زمین به منظور بررسی نسبی نوسانات سطح آب دریای کاسپین و تاثیر آن بر روی رسوبات هولوسن، برداشت‌های ژئوفیزیک دریایی در جنوب جزیره قشم، شامل بسترشناسی حد فاصل جزایر هنگام و لارک در خلیج‌فارس در قالب تفاهمنامه سازمان با منطقه آزاد قشم و بررسی رسوب‌شناسی شرایط اکسیداسیون-احیا و گسترش مواد آلی در پهنه ساحلی-دریایی بخش شمالی خلیج‌فارس به‌عنوان برنامه امسال یاد می‌شود.

زمانی با بیان این‌که در زمینه تولید نقشه‌های ژئوشیمی رسوبی و آلاینده‌های زیست‌محیطی مناطق ساحلی و دریایی، چندین نقشه و گزارش تهیه شده، افزود: نقشه‌های رشت، آستانه‌اشرفیه، بابلسر، سرخ‌رود، فرح‌آباد، لسکوکلایه استان‌های گیلان و مازندران به اتمام رسیده و از دیگر نقشه‌های یک‌پنجاه‌هزارم که قرار است امسال یا نیمه دوم سال ۱۴۰۲ به مرحله چاپ برسند، می‌توان به نقشه‌های بندرانزلی، بندرترکمن، جویبار، گمیشان، تنکابن، رضوان‌شهر، رامسر، هشتپر در شمال کشور و همچنین و نقشه‌های یک‌پنجاه‌هزارم بندرعباس، بندر شهید رجایی، بوشهر، بندر امام خمینی، چابهار، کنارک، خور موسی و خور سلج در جنوب کشور اشاره کرد.

به گفته وی، در این نقشه‌ها علاوه بر تعیین سنگ منشا و تفسیر داده‌های ژئوشیمیایی مناطق ساحلی و دریایی، انواع شاخص‌های آلاینده عناصر پایدار شامل فلزات سمی، سنگین، فلزات HFSE، REE، LILE و غیره به‌صورت رنگ‌بندی نمایش داده شده‌اند و و قرار است این دفتر در قالب طرح جامع بررسی‌های زمین‌شناسی دریایی، از این نوع نقشه‌ها نیز به‌صورت یکپارچه و برخط در طول سواحل و مناطق کم عمق دریایی خلیج‌فارس، تنگه هرمز، دریایی عمان و دریای خزر تهیه کند.

زمانی با بیان این‌که نقشه‌های ژئوشیمی و آلاینده‌های زیست‌محیطی مناطق ساحلی و دریایی از نظر ثروت آفرینی بسیار حائز اهمیت هستند، افزود: این تقشه‌ها کاربردهای متعدد از جمله شناسایی منابع معدنی، کانی‌های سنگین با ارزش و راهبردی، شناسایی فلزات استراتژیک و عناصر اقتصادی نظیر لیتیوم به‌عنوان مهم‌ترین ذخیره‌ساز انرژی، ارائه محدوده‌های مناسب ساحلی و دریایی جهت پرورش ماهی، میگو و دیگر آبزیان زود بازده جهت اشتغالزایی و ارزآوری برای استان‌های سواحل جنوبی، شناسایی و نمایش زمین‌های نامرغوب کشاورزی، شناسایی کودهای غیر استاندارد و کمک به توسعه محصولات کشاورزی با کیفیت در مناطق ساحلی، شناسایی و تعیین آلودگی‌های زیست‌محیطی محدوده‌های شهری، روستایی، بنادر، اسکله‌ها، رودخانه‌ها، تالاب‌ها و غیره با تعیین سنگ منشاء و یا انسانزاد بودن آلودگی‌ها، پایش اختلالات فرآیندهای ژئوشیمیایی متاثر از آلاینده‌های زیست‌محیطی در رسوبگذاری بستر دریا هستند که سطوح مختلف کاربران، اعم از دانشگاه‌ها، ارگان‌های دولتی، شرکت‌های دانش‌بنیان، بخش خصوصی، کشاورزان و عموم مردم می‌توانند از این نقشه‌ها استفاده کنند.

در ادامه مدیر زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور از توسعه همکاری‌های سازمان متبوع خود با شرکت‌های دانش‌بنیان در پروژه‌های نیروگاهی و نفتی همزمان با روز ملی خلیج‌فارس خبر داد.

وی خاطرنشان کرد: طی درخواست شرکت دانش‌بنیان دریا نقشه از سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور جهت مطالعات اولیه بسترشناسی و زیر بستر در پهنه آبی فاز اول احداث نیروگاه حرارتی سیریک در استان هرمزگان گروه ژئوفیزیک دریای دفتر بررسی‌های زمین‌شناسی دریایی مسئولیت برداشت داده‌های لرزه‌نگاری زیر بستر توسط دستگاه Sub Bottom profiler را پذیرفت.

به گفته وی، محمدرضا انسانی رئیس گروه ژئوفیزیک دریا به منطقه اعزام شد و تعداد ۱۴ نیمرخ لرزه‌ای ۷ کیلومتری عمود بر ساحل و تعداد ۷ نیمرخ لرزه‌ای یک کیلومتری به موازات ساحل در منطقه مورد نظر در دریا در راستای اهداف پروژه برداشت شد.

مدیر زمین‌شناسی دریایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور خاطرنشان کرد: این مطالعات به‌منظور شناسایی لایه‌های زیر بستر و مطابقت آنها با داده‌های مغزه در شبکه طراحی شده جهت احداث سازه‌های دریایی و جای‌گذاری لوله انتقال آب در زیر بستر دریا در منطقه نیروگاه حرارتی سیریک انجام شد.

وی در ادامه با بیان این‌که طی درخواست یک شرکت دانش‌بنیان دیگر بنام هرمزان دریا پیما مبنی بر همکاری با سازمان در خصوص پروژه نفتی سکوی ایلام ۳ براساس تفاهمنامه‌ای که با شرکت مذکور امضاء شد، تجهیزاتی از جمله Sub Bottom Profiler، Side Scan Sonar، Marin Magnetometer و CTD جهت برداشت داده‌های ژئوفیزیک دریا به همراه محمدرضا انسانی رئیس گروه ژئوفیزیک دریا به منطقه عملیاتی ارسال شد.

به گفته زمانی، هدف از این برداشت‌ها شناسایی موقعیت دقیق ضایعات موجود در بستر، موقعیت دقیق لوله‌های انتقال نفت در زیر بستر، موقعیت دقیق آثار پایه‌های ریگ حفاری در پهلوگیری‌های قبلی ریگ و برداشت اطلاعات خصوصیات فیزیکی و شیمیایی آب در نزدیک سکوی نفتی بوده است.

وی با بیان این‌که محدوده برداشت در شعاع یک کیلومتری سکوی نفتی ایلام ۳ جهت پهلوگیری ریگ حفاری در مسیر مناسب تعیین شده بود، افزود: با استفاده از اطلاعات برداشت شده توسط تجهیزات ژئوفیزیک دریا، عملیات خروج ضایعات از بستر دریا انجام شد و بر اساس اطلاعات بسترشناسی اطراف سکوی نفتی ایلام ۳ محل دقیق پهلوگیری ریگ حفاری نیز تعیین شد.

اقدام ذوب آهن اصفهان برای تامین مواد اولیه در کردستان

استانداری کردستان و ذوب آهن اصفهان پس از برگزاری جلسات و رایزنی‌های فراوان برای سرمایه‌گذاری در حوزه فرآوری مواد معدنی در کردستان تفاهمنامه امضا کردند. به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، اسماعیل زارعی کوشا در مراسم امضای تفاهمنامه سرمایه‌گذاری در فرآوری کامل مواد معدنی با مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان، جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی کردستان را مهم‌ترین دغدغه این روزهای خود برشمرد و گفت: کردستان استانی توانمند با بیش از ۱۸ نوع ماده معدنی است و در بخش‌های دیگر نیز ظرفیت‌های عظیمی دارد که باید از این توانمندی برای زدودن غبار محرومیت و عقب ماندگی از سیمای استان بهره برد.

وی شرایط کردستان برای سرمایه‌گذاری با توجه به وجود امنیت پایدار و همه جانبه آن فوق العاده و مطلوب ارزیابی کرد و افزود: امنیت امروز کردستان مثال زدنی است و این امنیت توسط خود مردم و با هوشیاری نهادهای امنیتی و نظامی و انتظامی حفظ و حراست می‌شود. زارعی کوشا با بیان اینکه علاوه بر توجه به بخش مشاغل خدماتی و خرد برای توسعه صنعتی کردستان آستین همت را بالا زده‌ایم، گفت: ما برای استان پروژه‌های بزرگ صنعتی را تعریف کرده‌ایم که یکی از این پروژه‌ها فرآوری سنگ آهن کردستان توسط شرکت ذوب آهن اصفهان است. استاندار کردستان اضافه کرد: امروز تفاهمنامه‌ای با شرکت ذوب آهن امضا شد تا نخستین گام‌ها را برای توسعه صنعت، تولید و ایجاد اشتغال در کردستان محکم‌تر برداریم.

وی ابراز امیدواری کرد: فرآوری مواد معدنی به‌ویژه سنگ آهن برای استان ارزش افزوده و اشتغال پایدار ایجاد کند. زارعی کوشا در ادامه با بیان اینکه از امضای تفاهمنامه تا واگذاری زمین، شناسایی معادن و تامین زیرساخت‌ها و عملیاتی شدن پروژه و احداث کارخانه زمان لازم است، اظهار کرد: مهم این است که ما قدم‌ها را درست و حساب شده و در راستای صنعتی شدن کردستان برداریم. ایرج رخصتی، مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان نیز در این مراسم وعده داد که بعد از امضا تفاهمنامه به عملیاتی شدن کار سرعت خواهیم بخشید، گفت: کردستان ظرفیت‌ها و منابع طبیعی فراوانی دارد که این مزیت‌ها به سرمایه‌گذاران برای کار انگیزه می‌دهد. رخصتی با بیان اینکه احداث کارخانه فرآوری سنگ آهن در کردستان طی سه فاز اجرا می‌شود، گفت: ذوب آهن اصفهان در فاز نخست هزار میلیارد تومان در معادن کردستان سرمایه‌گذاری می‌کند و امید دارد در مدت زمان ۱۸ ماه بتواند از معادن سنگ آهن کنسانتره تولید و در فازهای بعدی به تولید شمش برسد.

اصلاح عوارض با حذف عوارض به پایان می‌رسد

رئیس انجمن سنگ آهن ایران گفت: ظرفیت تولید کشور برای تولید فولاد هم اکنون ۴۲ میلیون تن است ولی زیرساخت‌های موجود برای تولید فولاد ۸ تا ۱۰ میلیون تن است یعنی پیامد کاهش تولید کاهش ظرفیت زیرساخت هاست و این موضوع در صنایع غذایی، صنایع کشاورزی و دیگر صنایع هم صادق است. مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به اصلاحیه مصوبه اخذ عوارض صادراتی افزود: هرچند ممکن است اصلاحاتی در اعمال عوارض داده خواهد شد ولی اصل قضیه یعنی موضوع اخذ عوارض از محصولات صادراتی پابرجاست و با این موضوع مخالف هستیم. وی ادامه داد: پیش از این از برخی از محصولات پایین دستی عوارض صادراتی اخذ می‌شد اما به یکباره در پایان سال ۱۴۰۰ اعمال اخذ عوارض صادراتی از محصولات فولادی به تصویب رسید در حالیکه هیچ تکلیفی برای عوارض قبلی اعلام نشد. این فعال معدنی تصریح کرد: این عوارض ارتباطی به عوارضی که قبلا دریافت می‌شد ندارد و جدید است و عوارض قبلی سر جای خودش هست اما وضعیت اخذ این عوارض با عوارض قبلی، چگونگی دریافت آن، ماندگاری عوارض قبلی یا حذف آن هیچیک مشخص نیست و حتی در تناقض کامل هم هست. اکبریان با اشاره به مشکلات زیر ساختی بانکی موجود برای اخذ عوارض صادراتی گفت: شنیده می‌شود برای برخی از بخشهای صادراتی مشکلاتی در زمینه پرداخت بانکی عوارض به وجود آمده است اما مهم‌تر از این موضوع این است که اخذ عوارض از سوی انجمن سنگ اهن قابل تایید نیست و درباره زیر ساخت هم باید گفت کشور ما بیشتر از هر چیزی نیاز به زیرساخت و تجهیزات زیربنایی دارد. وی افزود: در تمام سال‌هایی که باید برای زیر ساخت کار می‌شده حرف زده‌ایم و تمام روسای جمهور فقط حرف زده‌اند، اکنون کشور در حوزه حمل‌ونقل، انرژی، صنایع، کشاورزی، معادن و حتی شهرک‌های صنعتی زیرساخت‌های لازم را ندارد و اگر کشور باید ساخته شود باید زیرساخت‌های آن به عنوان بستر توسعه ساخته شود. اکبریان تصریح کرد: ایجاد تجهیزات و زیرساخت‌های عمرانی و ملی نیاز به سرمایه دارد که در کشور این سرمایه از فروش نفت یا دیگر منابع باید تامین مالی شود تا در یک دوره حداقل پنجساله زیرساخت‌ها به روز شود و یا دستکم به نقطه صفر برسد.

درآمد عوارض صادراتی صرف هزینه‌های جاری می‌شود

عضو اتاق بازرگانی ایران گفت: وجوه درآمدی حاصل از حق عوارض اغلب برای توسعه زیرساخت ها(بنادر، حمل‌ونقل ریلی و توسعه نیروگاهها) و تجهیزات فناوری هزینه نمی‌شود و اغلب برای هزینه‌های جاری کشور و تامین کسر بودجه صرف می‌شود که جفای بزرگی در حق تولید و صادرات کشور است. بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان افزود: با توجه به افزایش قیمت‌های جهانی محصولات فولادی دولت مصوبه اخذ عوارض از محصولات صادراتی را با هدف تنظیم بازار داخل و تامین نیاز داخلی به تصویب رساند اما کارشناسان معتقدند هدف دولت از تصویب این مصوبه در روزهای پایانی سال منتفع شدن دولت از درآمدهای صادراتی همزمان با افزایش نرخ محصولات فولادی در بازارهای جهانی است. وی ادامه داد: بورس کالای ایران محلی است که انواع مختلف کالاها و محصولات به‌ویژه فولاد در آن عرضه و معامله می‌شود و مازاد محصولات مورد نیاز کشور پس از معامله نشدن در بورس کالا، صادر خواهد شد و از آنجا که دولت امکان صادرات را از طریق بورس کالا ندارد شائبه درآمد زایی دولت از حق عوارض قوت بیشتری می‌گیرد. این فعال اقتصادی تصریح کرد: تنظیم بازار داخل هدف مصوبه اخذ عوارض صادراتی اعلام شده است اما این هدف کاملا بی‌اساس است و منطقی در آن وجود ندارد و نگاه دولت یقینا نگاه درآمدی به این بخش است. شکوری گفت: نگاه درآمدی و درآمدزایی دولت به صادرات محصولات فولادی نگاه صحیحی به صنایع معدنی و فولادی نیست چون نوسانات قیمتی محصولات معدنی ازجمله فولاد بسیار زیاد است و سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا زمانی نرخ محصولات فولادی کاهشی است دولت با فعالان این حوزه همراهی می کند یا به آنها کمک مالی می‌دهد. وی افزود: در ایام کرونا که بسیاری از فعالان اقتصادی با مشکل اقتصادی مواجه شده بودند دولت مثل کشورهای دیگر نه تنها ضرر و زیانی برای واحدهای تولیدی تخصیص نداد بلکه در تمام تعطیلات کرونایی هم مساعدتی با آنها نداشت حال وقتی در شرایط سخت همراه فعالان اقتصادی نبوده چگونه می‌خواهد با بالارفتن قیمت‌های جهانی و افزایش سود محصولات معدنی خود را منتفع و سهیم از سود محصولات معدنی بداند. این عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به هزینه شدن درآمدهای حاصل از حق عوارض صادراتی دربودجه جاری کشور ادامه داد: وجوه درآمدی حاصل از حق عوارض اغلب برای توسعه زیرساخت‌ها هزینه نمی‌شود و به همین علت ما هرساله شاهد قطعی یا سهمیه بندی برق صنایع در روزهای گرم تابستان و قطعی گاز در روزهای سرد سال و توقف تولیدات واحدهای صنعتی و فولادی هستیم. شکوری تصریح کرد: واحدهای تولیدکننده محصولات فولادی اغلب به علت نبود زیرساخت‌های حمل‌ونقلی (ریلی، دریایی و هوایی) و نبود اسکله‌های مجهز در بنادر متحمل هزینه‌های زیاد زیادی می‌شوند و چنانچه درآمد حاصل از اخذ عوارض صرف توسعه زیرساخت‌ها می‌شد می‌توانست کمک موثری به تولیدکنندگان این صنعت در کاهش هزینه‌های تولید باشد.

گلایه فعالان معدنی از هفت خوان دریافت تسهیلات بانکی

معادن همچنان تشنه نقدینگی



عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

حتی در همین روزهای پرمشغله‌ای که برای رسیدن به زندگی، سر در گریبان گرفتاری فرو برده‌ایم یا در اضطراب فردا غوطه می‌خوریم؛ باز هم نمی‌توان از کنار خبر انتشار نام ابربدهکارن بانکی راحت گذشت؛ «ابربدهکار».... ترکیب آنقدر قدرتمند و کوبنده که ناخودآگاه آدم را به یاد غول‌های بی‌شاخ و دم افسانه‌ها می‌اندازد، همان‌هایی که با هر قدم، زمین زیر پای‌شان می‌لرزید و در مسیرشان چیزی جز نابودی به‌جا نمی‌ماند.

البته اگر اهل خیال‌پردازی نباشید، شاید دو دو تا چهارتایی بکنید و بعد با تعجب بپرسید «چطور ممکن است؟» مخصوصا اگر به‌هر نحوی صابون گرفتن وام بانکی به جامه‌تان خورده باشد. آن وقت علامت سوال‌ها پشت سر هم قطار می‌شود و آنقدر سر درازی پیدا می‌کند که دیگر حوصله آدم را سر می‌برد. آن وقت شاید به‌جای نیم‌نگاهی به این فهرست بلندبالا، شانه بالا بیندازید و بپرسید: «خب که چی!»

حالا دیگر فرصت گشت و گذار در دنیای خیالات به‌سر رسید و باید به‌ناچار به دنیای محسوسات روزانه برگردیم. در گزارش امروز «روزگارمعدن» فعالان حوزه معدن از هفت‌خوانی می‌گویند که در مسیر دریافت وام و تسهیلات بانکی کمین کرده است.

اندر خم یک کوچه



اکبر ساریخانی ـ فعال معدنی: مهم‌ترین مشکل ما برای دریافت وام بانکی، موضوع تامین وثیقه است. باوجود صراحت قانون، بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان وثیقه نمی‌پذیرند یا حداقل من چیزی در این‌باره نشنیده‌ام. بانک‌ها تنها سند ملکی ـ ترجیحا مربوط به تهران ـ را قبول می‌کنند.

علت این ناهماهنگی، فقدان سیستم ارزش‌گذاری معتبر برای پروانه بهره‌برداری یا معدن است. البته این ماجرا مربوط به دیروز و امروز نیست و سابقه دور و درازی دارد. شاید در آن زمان ـ باتوجه به افت‌وخیزهای زیاد بازار مواد معدنی ـ سختگیری‌ها توجیه‌پذیر بود اما در حال حاضر شرایط کاملا تغییر کرده و قیمت‌ها روند صعودی پیدا کرده‌اند.

معدن مجموعه‌ای اقتصادی است که نیاز به نقدینگی دارد. تامین این نقدینگی از طریق سیستم بانکی می‌تواند زمان اجرای یک پروژه را به‌شدت کاهش دهد و فرصتی برای فعالان معدنی ایجاد کند تا بتوانند ایده‌هایی بزرگ‌تر در سر بپرورانند و بهره‌وری مجموعه اقتصادی خود را بالاتر ببرند.

پس تسهیلات بانکی می‌تواند به راه‌اندازی اقتصاد معدن کمک شایانی کند تا ارزش‌افزوده بیشتری تولید شود و معدنکاری را شکوفا کند، اما هنوز ما اندر خم یک کوچه مانده‌ایم.

در شرایط اقتصادی موجود ـ که بخش خصوصی با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است ـ کمترین توقع این است که بانک‌ها برای رفع موانع و مشکلات اداری مساعدت کنند، بروکراسی را به حداقل برسانند و شرایط اعطای تسهیلات را تسهیل کنند، اما حقیقت چیز دیگری است.

به‌عنوان مثال ما مجموعه‌ای اقتصادی با ظرفیت قابل‌قبولی هستیم، اما با این حال تاکنون نتوانسته‌ایم تسهیلاتی کم دردسر ـ نمی‌گویم بی‌دردسر ـ از سیستم بانکی دریافت کنیم.

> بانک‌ها با استناد به شرایط اقتصادی موجود، حمایت چندانی از بخش تولید نمی‌کنند و تمایلی به سرمایه‌گذاری در این حوزه نشان نمی‌دهند

بانک‌ها با استناد به شرایط اقتصادی موجود، حمایت چندانی از بخش تولید نمی‌کنند و تمایلی به سرمایه‌گذاری در این حوزه نشان نمی‌دهند.

مطرح شدن نام ابربدهکاران بانکی حداقل این فایده را داشت که اثبات کرد مشکل اصلی بانک‌ها تامین اعتبار نیست. منابعی که باید در بخش تولید، صنعت و ایجاد اشتغال به مصرف می‌رسید تا اقتصاد رونقی بگیرد و این همه بیکار نداشته باشیم، در عمل به جیب کسانی رفته است که صلاحیت به‌انجام رساندن تعهدات خود را نداشته و ندارند و نهایتا این پول‌ها سر از بازار املاک درآورده یا از کشور خارج شده است.

عجیب‌تر اینکه به‌دلیل فساد اداری و زدوبندهای پشت‌پرده بسیاری از افراد ـ بدون پرداخت معوقات خود ـ دوباره و دوباره موفق به اخذ تسهیلات نجومی شده‌اند تا امروز که دیگر اسناد فسادشان سر به فلک کشیده و بدهی‌های‌شان افشا شده است.

اما به‌عنوان حسن‌ختام بد نیست، نگاهی گذرا به دغدغه‌های بخش خصوصی بیندازیم.

قطعا برداشتن گام‌های بلندتر و پیاده‌سازی اهداف بزرگ‌تر از جمله برنامه‌های هر مجموعه تولیدی است. تامین نقدینگی از طریق سیستم بانکی می‌تواند زمان اجرای این پروژه را به‌شدت کاهش دهد و بهره‌وری را بالاتر ببرد.

تولیدکننده‌ای را که در این مملکت مانده و مشغول کار است، می‌توان به‌راحتی شناسایی و رصد کرد. طبیعی است که محرک اولیه هر فعالیت اقتصادی، کسب سود و منفعت است که به‌خودی خود ایرادی ندارد. منتها این منافع باید از طریق فعالیت شفاف و از مسیر تخصصی فرد حاصل شود. اگر یک معدن‌دار بتواند اقتصاد خودش را شکوفا کند و بهره خوبی ببرد، می‌تواند زمینه رشد اقتصادی، رونق کسب‌وکار و ایجاد اشتغال را فراهم کند.

شناسایی افرادی که چرخ اقتصادی کشور را می‌چرخانند، چندان دشوار نیست. نظام اقتصادی موظف است صلاحیت این افراد را بسنجد و تسهیلات آسان در اختیارشان قرار دهد تا بتوانند اهداف و برنامه‌های‌شان را پیش ببرند، فرصت‌های شغلی بیشتری پدید آورند و زمینه تحقق شعار سال را فراهم کنند.

باید از هفت‌خوان بگذری



رقیه کارگر ـ فعال معدنی: اخیرا به‌توصیه مقامات استان، قدم در مسیر بازگشایی و راه‌اندازی مجدد واحد صنعتی خود گذاشتیم که از چندی پیش فعالیت آن متوقف شده بود. بنابراین امیدوارانه برای استفاده از تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ ثبت‌نام کردیم ـ که شرایط ویژه‌ای برای واحدهای تولیدی و معدنی، به‌ویژه در مناطق محروم در نظر گرفته است ـ اما کم‌کم در هنگام پیشبرد کار متوجه شدیم که برای دریافت تسهیلات بانکی باید از هفت‌خوان رستم گذشت و هیچ تسهیلاتی برای گرفتن این تسهیلات وجود ندارد.

از جمله پیش‌شرط‌های دریافت وام، نداشتن معوقات بانکی، چک برگشتی و ارائه وثیقه ملکی بود، اما سوالی که مطرح می‌شود این است که معمولا علت تعطیلی یک واحد صنعتی چیست؟ آیا مشکلات و درگیری‌های مالی از رایج‌ترین دلایل آن به‌شمار نمی‌رود؟ پس با این حساب تعیین شروط فوق و پافشاری بر آن معنایی جز این ندارد که «هیچ تسهیلاتی در کار نیست».

البته کسی منکر اهمیت و ضرورت بحث نظارت نیست. بدیهی است که تسهیلات بانکی باید طبق ضوابط و مقرراتی دقیق و هوشمندانه به متقاضیان تعلق گیرد اما باید این ضوابط و شرایط معقول و منطقی باشد. مسلم است که با این همه سختگیری، عملا تعداد اندکی صلاحیت لازم را کسب می‌کنند.

اتفاقی که در مورد من رخ داد، این بود که به‌دلیل تحریم‌های اعمال‌شده پس از ماجرای آتش‌سوزی سفارت عربستان، کشتی‌های حامل بار روی آب ماند و تخلیه نشد و نهایتا تعدادی چک برگشتی برای من به یادگار ماند و امروز با استناد به آنها، استعلام‌هایم رد می‌شود و درخواست وامم به در بسته می‌خورد.

یکی دیگر از خاطرات تلخ ما، اسفندماه سال گذشته، وقتی رقم خورد که بانک در ازای ۴ میلیارد تومان باقیمانده از کل تسهیلات ۸.۵ میلیاردی ما، کارخانه را به‌مزایده گذاشت و دستورش را روی در و دیوار چسباند. ما برای توقف اقدام اجرایی بانک به هر دری زدیم و در نهایت با پرداخت بخشی از مبلغ توانستیم جلوی آن را بگیریم.

اما نکته سوم این است که شخصا در دولت قبلی دوندگی بسیاری کردم تا تصویب شد پروانه بهره‌برداری معادن به‌عنوان یکی از اسناد قابل‌تودیع موردقبول بانک‌ها قرار گیرد. نهایتا این مصوبه در قالب بخشنامه به کلیه بانک‌ها ابلاغ شد اما امروز تنها روی کاغذ اعتبار دارد و عملا تنها وثیقه موردقبول بانک، اسناد ملکی است.

باتوجه به مجموعه نکات ذکرشده، وقتی شخصا از انتشار اسامی ابربدهکاران باخبر شدم، تاسف عمیق و سرخوردگی فراوانی در خود یافتم.

مجموعه ما برای ایجاد ۱۰۰ تا ۱۵۰ فرصت شغلی، تقاضای وام کرد اما بعد از اینکه به چندین و چند اداره و ارگان، سازمان و امثال آن فرستاده شد، در نهایت ۳ شرط محال، پیش پایش قرار دادند.

همزمان هیچ معلوم نیست که این بدهکاران چطور موفق شده‌اند مبالغی هنگفت را در قالب تسهیلات بانکی دریافت کنند و از طرف دیگر چرا الان بانک از تضامین آنها استفاده نمی‌کند.

اگر وثیقه‌های‌شان ضعیف است چطور توانسته‌اند با ارائه آن وام بگیرند و اگر قوی است چطور اقداماتی که علیه ما انجام می‌شود، درباره آنها اجرا نمی‌شود.

دیگر اینکه چطور در سیستم بانکی درباره معدنکارانی امثال من یا تولیدکننده، صادرکننده ـ یا دیگر فعالان تولید و صنعت ـ و کسانی که در مناطق محروم کشور کار می‌کنند قوانین بسیار سفت و سختی وجود دارد و اجرا می‌شود اما اقدامی علیه این ابربدهکاران بانکی انجام نمی‌شود؟

راه نجات کشور همان‌طور که رهبر معظم انقلاب و دولت محترم بر آن تاکید کرده‌اند، تولید است؛ تا تولید در کشوری به فعال‌ترین واحد تبدیل نشود، چرخ آن مملکت خوب نخواهد چرخید.

تنها راه درمان اقتصاد بیمار کشور در شرایط موجود و حل و فصل مشکلات سنگین معیشتی، فعالیت تولیدی است.

تنها انتظارمان برای حصول به این مهم، قوی‌تر شدن بازوی اجرایی دولت است، تا قوانین ـ که در نظام بانکی برای تسهیل امور تولیدکنندگان تصویب می‌شود ـ به اجرا درآید.

در نهایت باید بر این موضوع تاکید کرد که ظرفیت تولید کشور بسیار محدود و تولیدکننده به‌شدت تحت‌فشار است.

با این اوصاف از جایی به بعد آدم می‌برد و دیگر قادر به ادامه فعالیت نخواهد بود. در این صورت بازیافت مجدد فرصت‌های سوخته یا بسیار سخت و زمانبر است یا به ارقام عجیب و غریبی نیاز دارد.

اگر امروز به داد تولیدکنندگان‌مان نرسیم، چندی نمی‌گذرد که سرخوردگی‌ها و ناامیدهای ناشی از مشکلات و موانع و اخباری مثل اسامی ابربدهکاران بانکی او را چنان دلسرد می‌کند که عطای کار و فعالیت را به لقایش می‌بخشد و به کنج خانه خود می‌خزد. یادمان باشد که مشکلات بزرگی پیش‌روی ما است و چیزهای زیادی باید تغییر کند اما خیلی زود دیر می‌شود.

سخن پایانی

در گزارش فوق، گوشه‌ای از دشواری‌های تامین مالی بخش معدن و چالش‌های‌شان را برای تامین وثیقه بانکی مرور کردیم.

به‌طور خلاصه بانک‌ها با استناد به اینکه پروانه بهره‌برداری، «حق امتیاز» است و «حق امتیاز» را نمی‌توان به‌عنوان ترهین قبول کرد، از قبول این سند به‌عنوان وثیقه سر باز می‌زنند، اما فعالان بخش معدن بااشاره به ماده ۹ قانون معادن معتقدند پروانه بهره‌برداری، سندی رسمی و معتبر برای وثیقه‌گذاری است و بانک‌ها در انجام وظایف خود کوتاهی می‌کنند.

به‌هر روی این کشمکش هنوز ادامه دارد و اختلاف حل نشده و باعث دلخوری معدنکاران شده است،به‌ویژه وقتی این سختگیری‌ها را در کنار سهل‌گیری اعطای وام به ابربدهکاران قرار می‌دهند!

یادداشت

تامین مالی معادن از راه بورس



امین صفری
معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

سال‌ها است که بخش معدن برای دریافت تسهیلات بانکی با چالش‌های گوناگونی دست‌وپنجه نرم می‌کند که دشوارترین و فراگیرترین آنها تامین وثیقه بانکی برای اخذ تسهیلات است. در قانون معادن تصریح شده است پروانه بهره‌برداری معدن، سندی رسمی و معتبر است که می‌تواند به‌عنوان تضمین در گرو بانک قرار گیرد. علاوه بر این، ذخایر معدن در بسیاری از موارد ارزشمندتر از سند ملکی است، پس انتظار می‌رود بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به‌عنوان تضمینی بسیار جدی و ارزشمند موردتایید قرار دهند اما بانک از پذیرش پروانه بهره‌برداری به‌عنوان وثیقه سر باز می‌زند. باید تاکید کرد وقتی پروانه بهره‌برداری برای فردی صادر می‌شود، وی صاحب ذخایر آن معدن خواهد شد و می‌تواند در قبال پرداخت حقوق دولتی - که نوعی مالیات تخصصی است – از ذخایر معدن بهره‌برداری کند.

ماده معدنی - باتوجه به انواع مختلف خود - ارزش مشخص و معینی دارد و قابل قیمت‌گذاری است، پس بانک می‌تواند پروانه بهره‌برداری آن را ارزش‌گذاری کند و به‌عنوان تضمین بپذیرد. برداشت متفاوت از قانون یا ارائه تعابیر و تفاسیر فراقانونی نمی‌تواند و نباید دستاویز موجهی باشد و بانک‌ها با توسل به آن از انجام مسئولیت خود شانه خالی کنند. برای تعیین‌تکلیف و حل اختلاف موجود از یک سو بانک‌ها می‌توانند از مجلس یا نهادهای ذی‌ربط استفتاء کنند و از سوی دیگر دولت مکلف است موضوع را به‌صورت جدی پیگیری و بانک مرکزی را مجاب کند که قانون را به مرحله اجرا بگذارد. البته برای عبور از بن‌بست کنونی، تلاش‌هایی جسته و گریخته انجام شده است. به‌عنوان مثال صندوق بیمه موادمعدنی و برخی دیگر از دستگاه‌ها میان بانک و صاحب پروانه معدن واسطه شده‌اند تا راهی برای حل‌وفصل اختلاف بیابند اما هنوز تا حصول نتیجه راه درازی پیش‌رو است. از آنجایی که تمکین بانک‌ها از قانون معادن و ارائه تسهیلات به فعالان این حوزه تاثیر شگرفی بر رشد و توسعه معادن ـ به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس ـ خواهد گذاشت و گردش سرمایه بزرگی ایجاد خواهد کرد، پیشنهاد می‌شود مجلس به موضوع ورود کند و تعیین‌تکلیف به‌عهده نمایندگان مردم گذاشته شود. اگر رای به‌نفع بخش معدن بود، قانون باید لازم‌الاجرا و اگر ایرادی به آن وارد شود، ضروری است که مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. البته می‌توان برای تامین مالی معادن، روش‌های دیگری را هم آزمود. باتوجه به تحریم‌ها امکان جذب سرمایه‌گذار خارجی و تامین سرمایه به این طریق نیست، می‌توان استفاده از امکانات بورس را به‌طور ویژه موردتوجه قرار داد. تجربه شرکت «تجلی توسعه معادن فلزات» در این مسیر، بسیار راهگشا است. این مجموعه باعنوان شرکتی عام پروژه معرفی شد، با عرضه سهام در بورس رقم قابل‌توجهی جمع‌آوری کرد و زیر نظر این سازمان، پروژه‌های خود را کلید زد. بنابراین ایجاد شرکت‌های پروژه‌محور و پذیره‌نویسی آن در بورس، می‌تواند به‌عنوان راهکاری آزموده موردتوجه ویژه دولت و متولیان امر قرار گیرد و برای تسهیل، تبلیغ و حمایت از آن اقدام کنند. به این ترتیب، نقدینگی سرگردانی که در کشور وجود دارد، از طریق بورس جذب پروژه‌های اجرایی می‌شود که هم مانع تورم است، هم چرخ تولید را به‌حرکت در می‌آورد و هم اشتغال ایجاد می‌کند. البته همان‌طور که گفته شد دولت و سازمان بورس باید بر اجرای پروژه‌ها نظارت جدی داشته باشند تا سرمایه فقط برای راه‌اندازی و توسعه طرح‌های معرفی‌شده مورد استفاده قرار گیرد و سر از بازارهای دیگر در نیاورد.

علاوه بر این دولت می‌تواند – به‌واسطه ایمیدرو - از محل منابعی که در اختیار دارد، به صندوق بیمه کمک کند تا این صندوق هم تسهیلاتی در اختیار بخش معدن قرار دهد. به این ترتیب منابع معدنی به خود معدن برمی‌گردد و صرف رشد و توسعه آن خواهد شد. ایجاد زیربناهای لازم در معادن، طرحی در دست اجرا است که به توسعه زیرساخت‌های لازم – به‌ویژه برای معادن کوچک‌مقیاس - کمک می‌کند و در چند سال اخیر اتفاقات خوبی را رقم زده است.

در پایان دوباره توصیه می‌شود بهترین راهکار برای توسعه معدن و مقابله با مانع‌تراشی بانک‌ها در اجرای قانون، تسهیل و تبلیغ شرکت‌های عام پروژه حتی در مقیاس کوچک و جذب سرمایه‌های سرگردان به پروژه‌های اجرایی معدنی است.

چالش جدید معدن، حذف معافیت گمرکی ماشین‌آلات

یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی معدنکاران و فعالان حوزه صنعت و معدن در حوزه ماشین‌آلات معدنی است که بیش از ۴۳ درصد هزینه‌های عملیاتی معادن را به خود اختصاص داده است.

براساس مواد ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون معادن به منظور تشویق و حمایت از سرمایه گذاری‌های معدنی ورود ماشین‌آلات و تجهیزات اکتشافی، استخراجی و صنعتی مورد نیاز خط تولید عملیات معدنی و صنایع معدنی که با مجوز وزارت انجام می‌شود از پرداخت هرگونه حقوق ورودی معاف هستند. این در حالی است که معدنکاران درباره ساز وکار دقیق برای واردات ماشین‌آلات نو و مستعمل معدنی در کنار استفاده از تولیدات داخلی و حمایت لازم از آن در دستور کار ندارند.

این امر باعث شده معدنکاران برای تامین ماشین‌آلات مورد نیاز خود دچار معضلات جدی شوند که در نتیجه نبود ساز وکار مشخص در این حوزه است.

در کنار این چالش‌ها، معدنکاران با چالش جدیدتری مواجه شدند که در قانون بودجه ۱۴۰۱ معافیت حقوقی ورودی ماشین‌آلات صنایع معدنی حذف شده است. یعنی براساس بند ص تبصره ۶ قانون بودجه کشور در سال ۱۴۰۱ تمامی ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول پرداخت حق ورودی هستند و این در حالی بود که با توجه به استعلامات صورت گرفته گمرک ایران از وزارت امور اقتصاد و دارایی معافیت‌های بند غ ماده ۱۱۹ (واردات ماشین‌آلات خط تولید به تشخیص وزارت صنایع و معادن توسط واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی مجاز) قابل اعمال نیست.

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال سنگ ایران گفت: معدنکاری که قصد وارد کردن ماشین‌آلاتی مانند بولدوزر، لودر یا تجهیزات کارخانه فرآوری مواد معدنی دارد طبق قانون، چون مصرف‌کننده تجهیزات به صورت غیر مستقیم هستند، دولت تسهیلاتی برای راحت کردن واردات برایشان در نظر می‌گیرد.

این فعال حوزه صنعت و معدن ادامه داد: معافیت گمرکی این تجهیزات و ماشین‌آلات برای معدنکاران قانونی بوده که تاکنون اجرا می‌شده و چیز جدیدی نیست. تجهیزات معدنی به صورت کالایی سرمایه‌ای است که ارتباط مستقیم با تولید ثروت ملی در کشور و ایجاد اشتغال است و بنابراین تجهیزات مصرفی نیست.

دبیر انجمن زغال سنگ ایران ادامه داد: از طرف دیگر معدنکاران واردکننده این تجهیزات به قصد سوداگری یا خرید و فروش و قصد تجارت این ماشین‌آلات را وارد نمی‌کنند بلکه برای توسعه و رونق تولید از آن استفاده می‌کنند.

صمدی گفت: نکته بعدی در این مورد معافیت گمرکی ماشین‌آلات معدنی و تجهیزات آن در قانون گمرک و هم در قانون برای معدن و فلزات آورده شده است که اگر کسی بخواهد تجهیزات معدنی برای معدن خود با تایید وزارت صمت وارد کند از گمرک معاف می‌شوند.

دبیر انجمن زغال سنگ ایران با اشاره به تشریفات دریافت مجوز واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی ادامه داد: معدنکار با مراجعه به وزارت صمت ظرفیت معدن را اعلام می‌کند و پس از آن مشخص می‌شود که این ماشین‌آلات را نیاز دارد یا خیر.

دبیر انجمن زغال سنگ ایران ادامه داد: پس از این مرحله معدنکار با یک تعهد محضری که از تجهیزات برای معدن خودش استفاده می‌کند و قصد تجارت و فروش ندارد، ماشین‌آلات را وارد می‌کند.

صمدی ادامه داد: با قانون جدید و حذف معافیت گمرکی تجهیزات معدنی فرقی بین معدنکار و تاجر واردکننده یک جنس مصرفی مثل موبایل با جنس سرمایه‌ای عملا به یک چشم دیده می‌شود که این امر تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام شده تولید و تجهیزات می‌گذارد.

وی خواستار پیگیری و اجرا نشدن این قانون از دولت مجلس و وزارت صمت به عنوان متولی بخش صنعت شد.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱
۳۰ رمضان ۱۴۴۳
۲ مه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۳۱

روی خط خبر

درخشش بخش خدمات صنعتی فولاد خوزستان

بخش خدمات صنعتی فولاد خوزستان به عنوان بخش برتر خدمات دهنده و بخش برتر HSE در سال ۱۴۰۰ خوش درخشید. به گزارش دنیای معدن، بخش خدمات صنعتی در سه ماهه اول، دوم و سوم سال ۱۴۰۰ به دلیل ترویج فرهنگ HSE در محیط کار به عنوان بخش برتر HSE معرفی شد. این بخش در حوزه بهبود وضعیت خدمات دهی به بخش‌ها و مدیریت‌ها نیز به عنوان بخش برتر خدمات دهنده در سال ۱۴۰۰ انتخاب شد. به دنبال کسب این دو موفقیت، دو لوح تقدیر از سوی محمود لندی معاون بهره‌برداری به علی امیدی فیروز آبادی مدیر بخش خدمات صنعتی اهدا شد.

نیمی از کالاها از فهرست عوارض صادراتی حذف شد

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت اصلاحیه جدول عوارض صادراتی را به دفتر مقررات صادرات و واردات این وزارتخانه ابلاغ کرد. طبق این اصلاحیه، عوارض صادراتی شمش فولادی (بیلت) دوپله کاهش یافت و از ۱۷ درصد به ۱۱ درصد رسید. همچنین، عوارض صادراتی اسلب با کاهش دوپله‌ای از ۲۲ درصد به ۱۷ درصد رسید. به گزارش چیلان، برخی رسانه‌ها به اشتباه اعلام کرده‌اند که عوارض صادراتی بیلت در اصلاحیه جدید، ۸ درصد تعیین شده است. این در صورتی است که طبق جدول اصلاحیه، تعرفه صادرات بیلت ۱۱ درصد اعلام شده و لذا خبر این رسانه‌ها در مورد کاهش تعرفه بیلت به ۸ درصد نادرست است. در اصلاحیه ابلاغ‌شده توسط مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت، فهرست کالاهای مشمول عوارض صادراتی تقریباً نصف شده و کالاهایی نظیر نبشی، ناودانی، میلگردهای کلاف فولادی، ورق قلع‌اندود، ورق گرم آلیاژی و روی و مس از فهرست عوارض حذف شده است. پیش از این نیز ورق گالوانیزه، ورق رنگی، انواع مفتول‌های فولادی و لوله و پروفیل از لیست عوارض حذف شده بودند. در اصلاحیه جدید عوارض صادراتی که مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت امروز آن را ابلاغ کرده، عوارض میلگرد و تیرآهن از ۸ درصد به ۵ درصد کاهش یافته است. همچنین عوارض ورق گرم و ورق سرد از ۸ درصد با کاهش دوپله‌ای به ۲ درصد رسیده است. عوارض شمش آلیاژی نیز از ۱۴ درصد با کاهش دوپله‌ای به ۸ درصد رسیده است. همچنین تعرفه صادرات آهن اسفنجی از ۱۱ درصد به ۸ درصد کاهش یافته است. عوارض گندله سنگ آهن نیز از ۱۴ درصد به ۸ درصد کاهش یافته است.

پیشرفت فیزیکی فاز ۲ به ۵۳ درصد رسید

مدیرعامل شرکت احیا استیل بافت گفت: اهداف این شرکت در سال ۱۴۰۰ در بخش‌های مختلف به ویژه بخش تولید مطابق با ظرفیت اسمی تحقق یافت. به گزارش روابط عمومی گروه مالی گردشگری، عطارد گودرزی گفت: میزان تولید آهن اسفنجی شرکت احیا استیل بافت در سال ۱۴۰۰ (با وجود قطعی برق و گاز در بخشی از ایام سال) به ۸۰۰ هزار تن رسید که معادل ظرفیت اسمی است. وی افزود: میزان پیشرفت فیزیکی پروژه فاز ۲ شرکت نیز در حال حاضر به ۵۳ درصد رسیده است که امیدواریم با تلاش همه همکاران تا پایان امسال شاهد راه‌اندازی آزمایشی آن باشیم. برنامه افتتاح رسمی در بهار سال ۱۴۰۲ خواهد بود. گودرزی ادامه داد: شرکت احیا استیل بافت در سال گذشته موفقیت‌هایی کسب کرد که از جمله آنها پیاده‌سازی نظام بودجه‌ریزی مبتنی بر برنامه، شناسایی ریسک و فرصت‌های سازمانی بر اساس مدل FMEA، بازنگری فرآیندهای سازمانی براساس مدل APQC، تدوین سند برنامه‌ریزی استراتژی میان مدت و بلندمدت، استقرار سیستم MIS در حوزه‌های عملیاتی و استقرار نرم‌افزار هوش تجاری (BI) است. وی با اشاره به نامگذاری امسال به «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال آفرین»، در خصوص برنامه‌های سال ۱۴۰۱ اظهار کرد: شرکت برای تحقق شعار امسال، در جهت تولید حداکثری و با کیفیت مطابق ظرفیت اسمی کارخانه گام خواهد برداشت که این مهم در تدوین برنامه تولید امسال در دستور کار قرار گرفته است. گودرزی افزود: از اهم اهداف عملیاتی سال ۱۴۰۱ می‌توان به تحقق برنامه تولید مطابق ظرفیت اسمی، تکمیل فاز ۲ و راه‌اندازی گرم آن تا پایان سال، تحقق برنامه زمانبندی پروژه‌های توسعه، مدیریت مصارف انرژی و کاهش توقفات تولید نام برد. شرکت احیا استیل بافت با ظرفیت تولید سالانه ۸۰۰ هزار تن آهن اسفنجی، بزرگترین و تنها مجتمع صنعتی بزرگ منطقه در سطح سه شهرستان بافت، رابر و ارزوئیه است که در سال ۱۳۹۸ افتتاح و به بهره‌برداری رسیده است.

عرضه ۸۰ درصد محصولات فولادی در رینگ صادراتی

دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران گفت: طرح پیشنهادی انجمن سنگ آهن برای زنجیره فولادمبتنی بر تنظیم سیستماتیک بازار است به این شکل که کل مصرف بازار داخلی با ۲۰ درصد بالاتر مشخص می‌شود و مدیریت و تنظیم بازار بطور کامل دراختیار دولت و مابقی بازار یعنی ۸۰درصد در رینگ صادراتی قرار می‌گیرد. سعید عسکرزاده در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به طرح پیشنهادی انجمن سنگ آهن برای زنجیره فولاد افزود: با مدیریت ۸۰ درصدی محصولات فولادی در رینگ صادراتی وضع عوارض بی‌معنی خواهد شد و عملا دولت بر تمام زنجیره مدیریت مستقیم خواهد داشت. وی ادامه داد: طبق قانون درآمد حاصل از وضع عوارض برای دولت باید مطابق با ردیف ۳بند پ ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه در همان زنجیره هزینه شود، بنابراین اجرای این طرح کار را بسیار آسانتر می‌کند و بطور خودکار خود زنجیره خود را تسهیل و تعدیل می‌کند. این فعال صنعتی و معدنی تصریح کرد: این پیشنهاد بیش از آنچه که قبض و بسط و اعمال مدیریت داشته باشد بر مبنای رهاسازی کار و انجام خودکار فعالیت زنجیره تبیین شده است بنوعی که با بازار مصرف داخلی و سهمیه بندی و میزان عرضه کاری ندارد و برای بازار صادراتی یا خارجی اجازه داده می‌شود در یک فضای کاملا رقابتی و در رینگ صادراتی عرضه شود. عسکرزاده گفت: ویژگی مهم این عرضه اینگونه خواهد بود که در دو روز عرضه می‌شود در روز اول اگر تولیدکنندگان تمایل به خرید داشتند فقط تولیدکنندگان حلقه بعدی می‌توانند محصولات (حلقه قبلی را به عنوان ماده اولیه) بخرند و در روز بعدی فروش آزاد خواهد شد یعنی اگر تولیدکنندگان محصولات را در روز اول خریداری نکردند بازرگانان می‌توانند در روز بعد خرید و صادر کنند اما شرط مهمی که این معاملات دارد این است که کالایی که در رینگ صادراتی عرضه می‌شود الزاما باید ماده اولیه‌اش از رینگ صادراتی خریداری شده باشد و این باعث خواهد شد تمام زنجیره فولاد از ابتدا یعنی کنسانتره تا محصول را صادراتی ببینید و بازار را بسیار تعدیل می‌کند. وی با اشاره به سهم سود از بازار داخلی و صادراتی افزود: تا پیش از این اگر تمام محصولات با ریال و نرخ تعدیل شده داخلی معامله می‌شد و فقط زنجیره‌ای که مجوز صادراتی داشت می‌توانست از رانت عجیب و غریبی سود صادراتی بهره‌مند شود با اجرای این طرح از ابتدای زنجیره آنچه که مازاد بر مصرف داخلی است بعنوان محصول صادراتی در رینگ صادراتی بورس کالا عرضه خواهدشد و اگر حلقه بعدی محصول را خریداری کند به مصرف خود خواهد رساند و سپس صادراتی خواهد شد و همین جریان ادامه خواهد داشت تا هر نقطه‌ای به صادرات منجر شود.

دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران ادامه داد: این طرح با توضیحاتی که به آقای محتشمی پور معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صمت ارائه شد بسیار مورد توجه قرار گرفت و امیدوارم به مرحله عملیاتی نیز برسد زیرا طرحی است که تمام رانت‌ها، امضاهای طلایی و فاصله‌ها را حذف می‌کند و سیستم سالم و شفافی را برای زنجیره فولاد فراهم خواهد کرد.

ناکارآمدی بورس کالا در تنظیم بازار فولاد

گروه معدن

بازار فولاد مدتی است دچار التهاب شده و نه تنها محصولات فولادی به‌دست مصرف‌کنندگان واقعی نمی‌رسد، بلکه صنایعی مانند خودروسازی هم گرفتار بازار دلالی شده و تولیدکنندگان در تامین مواد اولیه با مشکل مواجه شده‌اند. نگاهی هرچند گذرا به بازار فولاد طی سال‌های گذشته حکایت از ضرورت وضع سیاست‌های مناسب برای ساماندهی این حوزه دارد. در این زمان بود که وضع عوارض صادراتی به عنوان اهرمی برای کاهش التهاب قیمتی محصولات معدنی در دستورکار وزارت صمت قرار گرفت اما این تصمیم با مخالفت‌هایی نیز از سوی انجمن‌های فولادی روبه‌رو شد تا جایی که کمیسیون صنایع و معادن مجلس به موضوع ورود کرد و نقطه نظرات این تشکل‌ها را مورد بررسی قرار داد و در نهایت مقرر شد به موضوع وضع عوارض صادراتی با حضور وزیر صمت رسیدگی شود. حجت اله فیروزی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره این جلسه به بیان مطالبی پرداخت. نماینده مردم فسا در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اظهارات نمایندگان انجمن‌های فولادی، گفت: به زعم این افراد بخشنامه وزارت صمت درباره وضع عوارض صادراتی برای محصولات فولادی با ۲ هدف انجام گرفته؛ نخست تنظیم‌گری بازار با کاهش صادرات و دوم کسب درآمد. این تشکل‌ها معتقدند که با وضع عوارض صادراتی، بازار تنظیم نمی‌شود زیرا عوارض صادراتی برای برخی مواد به قدری سنگین است که امکان صادرات وجود ندارد در نتیجه این تصمیم موجب توقف صادرات و در پی آن وقفه در فعالیت واحدهای تولیدی می‌شود. این نماینده مردم در مجلس یازدهم ادامه داد: به گفته نمایندگان انجمن‌های فولادی، صادرکنندگان در شرایط تحریمی توانستند بازارهای خارجی را به‌دست آورند و صدور بخشنامه‌های این چنینی از یک سو موجب از دست رفتن این بازارها می‌شود و از سوی دیگر ارزآوری را با موانع بسیار روبه‌رو خواهد کرد.


عکس: آیدا فریدی

▣ سازکار ناکارآمد در ساماندهی بازار فولاد

این نماینده مردم در مجلس یازدهم تصریح کرد: هرچند تولیدکنندگان وقوع جنگ اوکراین را یکی از دلایل گرانی فولاد در بازار برشمردند اما باید به این نکته نیز توجه کرد که مواد اولیه موردنیاز فولاد داخلی است از سوی دیگر دستمزد کارگران و هزینه انرژی نیز ریالی است بنابراین افزایش نرخ فولاد محلی از اعراب ندارد. عضو کمیسیون صنایع و معادن با بیان اینکه به زعم تولیدکنندگان، عوارض وضع شده برای محصولات معدنی شامل زنجیره‌هایی است که توسط بخش خصوصی تولید و صادر می‌شود نه محصولات تولیدی توسط دولت، ادامه داد: در واقع ابتدای زنجیره مربوط به دولت بوده که برای آن عوارض وضع نشده است. فیروزی با اشاره به صحبت‌های افرادی که مدافع تنظیم‌گری در بازار هستند، گفت: دولت راهکارهای مختلفی برای تنظیم بازار دارد که وضع عوارض صادراتی یکی از آن‌هاست، هرچند ممکن است عرضه کالا در بورس موجب تنظیم بازار شود اما در برخی موارد به دلیل سازوکارهای نامناسب این بخش و اعمال نفوذها در بورس کالا، این اهرم مثمر ثمر نباشد. وی اضافه کرد: تولیدکنندگان محصولات بالادستی فولاد، مواد اولیه را با یک چهارم نرخ جهانی و از داخل خریداری می‌کنند از سوی دیگر تمامی ابزارهای موردنیاز تولید مانند مواد اولیه، انرژی و... با ریال در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گیرد با این شرایط چرا نرخ فولاد داخلی براساس نرخ جهانی افزایش می‌یابد. وی با اشاره به نظر اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره وضع عوارض صادراتی، توضیح داد: اعضا در نشست کمیسیون با نمایندگان انجمن‌های فولادی تصریح کردند که مدافع قیمت‌گذاری دستوری نیستند اما بازار باید مدیریت شود همچنین حمایت از مصرف‌کننده داخلی باید اولویت اصلی باشد.

▣ سود سوداگران از بازار فولاد در یک سال

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس به سود سوداگران در بازار فولاد طی سال‌های گذشته اشاره کرد و ادامه داد: در سال ۹۹ سودی حدود ۱۸۰ هزار میلیارد تومان از این محل عاید دلالان شده این در حالی است که منافع این حوزه باید نصیب مصرف‌کنندگان شود. وی با بیان اینکه فولادگران باید محصولات تولیدی را به صورت ۱۰۰ درصدی در بورس عرضه کرده و مازاد آن را صادر کنند، افزود: تاکید اعضای کمیسیون بر این بود که اولویت، باید با تامین نیاز داخل و پاسخ به تقاضای بازار باشد؛ نرخ نیز باید در بورس کالا تعیین شود البته بورسی که سازوکار آن سالم باشد و اعمال نفوذی در آن رخ ندهد. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: هرچند قاعده‌گذاری برای حوزه عرضه، تقاضا و صادارت فولاد ضروری است اما دولت در این مسیر باید از نظر انجمن‌ها و تشکل‌ها استفاده کند.

رکوردزنی چادرملو در کاهش مصرف آب

معاون تولید و بهره‌برداری مجتمع چادرملو گفت: طراحی انجام شده، همچنین فناوری به کار رفته و مدارهای خنک کاری در چادرملو به گونه‌ای است که برای تولید هر تن فولاد کمتر از یک متر مکعب آب مصرف می‌شود که در بین فولادسازان کشور بی‌نظیر است. به گزارش ایرنا، «وحید خلیلی» در جریان بازدید جمعی از خبرنگاران از مجتمع چادرملو در قالب چهارمین مرحله سلسله بازدیدهای میدانی «راهیان پیشرفت» وزارت صمت اظهارکرد: این شرکت تنها شرکت در کشور است که صفر تا ۱۰۰ زنجیره فولاد را در درون خود دارد. وی افزود: به این معنی که سنگ‌آهن پس از برداشت از معادن زیرمجموعه چادرملو به کنسانتره، سپس به گندله و آهن اسفنجی تبدیل شده و در نهایت طی فرآیندی شمش فولادی از آن تولید می‌شود. خلیلی ادامه داد: سال گذشته چادرملو موفق شد رکوردهای خوبی در تولید از خود برجای بگذارد، از جمله برداشت ۱۲ میلیون تن سنگ آهن از معادن زیر مجموعه، ۳.۸ میلیون تن گندله سازی، اما در بخش فولادسازی به دلیل قطعی برق در تابستان کاهش ۱۵۰ هزار تنی تولید شمش اتفاق افتاد؛ با این حال مجموع تولید شمش در سال ۱۴۰۰ با یک میلیون و ۵۰ هزار تن، بیش از تولید سال ۹۹ بود که حدود ۴۰۰ هزار تن آن نیز به مقاصد صادراتی ارسال شد. وی در پاسخ به ایرنا در خصوص برنامه‌های توسعه‌ای این شرکت در سال جدید، خاطرنشان کرد: احداث کارخانه فروآلیاژها در استان یزد، همکاری در توسعه معدن مس «جانجا» سیستان و بلوچستان و ایجاد صنایع فولادی در بندر چابهار، ساخت دو کارخانه فولادسازی در خراسان و یزد، توسعه نیروگاه ها، توسعه آهن و فولاد سرمد ابرکوه و افزایش ظرفیت گندله‌سازی در استان یزد به پنج میلیون تن، از جمله برنامه‌های توسعه‌ای این شرکت است. معاون تولید و بهره‌برداری مجتمع چادرملو، خاطرنشان کرد: با اجرای طرح یاد شده جمع ظرفیت فولاد این شرکت در سال‌های آینده به پنج میلیون تن افزایش خواهد یافت. وی یادآور شد: با اجرای خط انتقال آب از خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران به طول ۸۰۰ کیلومتر، آب شیرین‌سازی شده در اختیار چادرملو قرار گرفته است. وی تصریح کرد: طراحی انجام شده، همچنین فناوری به کار رفته و مدارهای خنک کاری در چادرملو به گونه‌ای است که برای تولید هر تن فولاد کمتر از یک متر مکعب آب مصرف می‌شود که در بین فولادسازان کشور بی‌نظیر است.

▣ قطعی‌های برق و گاز از پیش اعلام شود

خلیلی یادآور شد: چادرملو در کنار خط لوله گاز سراسری کشور قرار دارد اما قطعی گاز سبب شده بین ۲ تا سه ماه در فصول سرد سال در بخش تولید دچار بحران شویم، با این حال در صورتی که برنامه‌های خاموشی برق یا قطع گاز از پیش اعلام شود می‌توان با جایگزینی فعالیت هایی نظیر تعمیرات و نگهداری، مانع زیان دهی بیشتر شد. وی خاطرنشان کرد: سود آوری چادرملو در سال گذشته ۲۴ هزار میلیارد تومان بود که به دلیل اجرای برنامه‌های کاهش هزینه ها، همچنین افزایش تولید و ارتقای بهره‌وری اتفاق افتاد. این میزان سودآوری هشت هزار میلیارد تومان بیش از سال ۹۹ بود. خلیلی، جمع سرمایه‌گذاری این شرکت برای پروژه‌های توسعه‌ای را ۸۵ هزار میلیارد تومان عنوان کرد. معاون تولید و بهره‌برداری مجتمع چادرملو همچنین از توسعه اکتشافات معدنی در این شرکت خبر داد که با کشف ذخایر جدید با حفاری‌های جدید محقق می‌شود، همچنین بحث خرید سنگ آهن خام از معادن خصوصی نیز در دستور کار است و در نظر داریم آنومالی هایی که در فلات مرکزی ایران واقع بوده و در اختیار سازمان انرژی اتمی است را نیز با رایزنی در اختیار بگیریم. وی یادآور شد: سال گذشته چادرملو بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان مالیات به دولت پرداخت کرد که نیمی از مالیات دریافتی استان یزد را شامل می‌شد. خلیلی همچنین با اشاره به اشتغالزایی مستقیم برای هفت هزار نفر و غیرمستقیم برای ۵۰ هزار نفر در شرکت معدنی و صنعتی چادرملو خاطرنشان کرد: بیش از ۷۰ درصدی نیروها بومی هستند.

وی همچنین از برنامه‌ریزی به منظور حرکت به سمت آلودگی صفر در این مجموعه خبر داد و گفت: چادرملو به دنبال توسعه تولید فولاد است، با این حال برنامه‌های کیفی‌سازی و تولید فولاد با کیفیت برای حضور در بازارهای جهانی در دستور کار است.

تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی شده است.

حضور شکوهمند فولادمردان ذوب‌آهن در راهپیمایی روز قدس

راهپیمایی روز قدس امسال در روز جمعه ۹ اردیبهشت ماه مصادف با روز ۲۷ ماه مبارک رمضان در سراسر ایران و سایر نقاط جهان برگزار شد. به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، فولاد مردان ذوب آهن اصفهان در این راهپیمایی دشمن شکن در اصفهان و زرین شهر حضوری فعال داشتند. در این حرکت انقلابی و ضد صهیونیستی که میراث انقلاب اسلامی و فرمان امام خمینی(ره) است، ایرج رخصتی سرپرست مدیریت عامل ذوب آهن همراه باچند تن از معاونان، مدیران و کارکنان ذوب آهن اصفهان با تجمع در محل باشگاه فرهنگی ورزشی شرکت در خیابان شمس آبادی اصفهان به سمت میدان امام خمینی (ره)و میعادگاه راه پیمایان حرکت کرده و با شعارها و فریادهای دشمن شکن خود علیه امریکا، رژیم صهیونیستی و استکبار جهانی به جمع امت اسلامی پیوستند. در این راهپیمایی باشکوه علاوه بر همکارانی که از کارخانه به اصفهان آمده بودند تعداد دیگری از همکاران و بازنشستگان ذوب آهنی به طور انفرادی و یا همراه با خانواده‌های خود حضور داشتند. چند تن از شرکت‌کنندگان ذوب آهنی در راهپیمایی روز جهانی قدس ضمن ابراز خوشحالی از توفیق حضور خود در این حرکت انقلابی و مردمی گفتند، ما برای رضای خدا و حمایت از مردم مظلوم فلسطین و به تبعیت از فرمان و خواست رهبر معظم انقلاب مبنی بر زنده نگه داشتن و گرامیداشت روز قدس و استمرار مبارزه با اسرائیل تا نابودی کامل به این راهپیمایی آمده و آمادگی دایمی خود برای مبارزه با این غده سرطانی را اعلام می‌کنیم.

▣ جهان اسلام بیداری و اتحاد خود را تجدید کند

ایرج رخصتی سرپرست مدیریت عامل ذوب آهن اصفهان که در جمع همکاران خود در راهپیمایی باشکوه روز جهانی قدس حضور داشت بعد از ورود به میدان امام خمینی (ره) و ملحق شدن به انبوه جمعیت حاضر با اشاره به سوابق انقلابی و ایثارگری کارکنان شرکت گفت: همکاران ذوب آهنی همواره در صحنه‌های انقلابی حضور داشته و این بار نیز برای حمایت از مردم مظلوم فلسطین به جمع روزه داران و فریادگران علیه رژیم غاصب صهیونیستی پیوستند. وی افزود: مبارزه با دشمن صهیونیستی با اتحاد و همدلی مسلمانان ممکن است و تجربیات ۴۳ سال گذشته نشان می‌دهد که مسلمانان جهان نباید از فریب دشمن و بعضی دولت‌های وابسته عربی غافل شوند. در حوادث سال‌های اخیر از ۱۹۶۰ میلادی به بعد از جمله جنگ‌های ۶ روزه و۳۳ روزه نیز ثابت شده است که غرب و برخی از دولت‌های عربی قابل اعتماد نبوده و مسلمانان باید ضمن بازخوانی سیر شکست‌ها و پیروزی‌ها با سیاست و هوشیاری به اتحاد و انسجام خود تکیه کرده و از خط مشی امام خمینی (ره) و سیاست‌ها و رهنمودهای حکیمانه رهبری معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای پیروی کنند.

مهدی طغیانی، نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی و عضو هیات تحریریه ماهنامه تخصصی فولاد ذوب اصفهان در بازدید از غرفه ذوب آهن اصفهان با اشاره به شرایط حال حاضر ذوب آهن اصفهان در ابعاد تولید و تامین مواد اولیه گفت: مجلس شورای اسلامی در کنار نگرش کلی به صنعت فولاد کشور شرایط منحصر به فرد ذوب آهن اصفهان را هم مد نظر داشته و از هرگونه کمک لازم به این شرکت در جهت رفع نیازهای آن دریغ نداشته است.

وی افزود: در مورد مسائل مربوط به این شرکت از جمله گاز، برق و مواداولیه معدنی پیشنهادات و تسهیلاتی وجود دارد که در ارتباط مستمر با مدیریت شرکت ارائه می‌شود.

سیمانی‌ها در معرض تعطیلی

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با بیان این‌که تعیین عوارض عملا امکان صادرات را برای تولیدکنندگان سخت و حتی غیرممکن خواهد کرد، گفت: برخی از کارخانجات مرزنشین با هدف صادرات احداث شده‌اند و اعمال عوارض صادراتی باعث تعطیلی آنها خواهد شد.

به گزارش تسنیم، عبدالرضا شیخان با اشاره به اینکه از ابتدای امسال صنعت سیمان با چالش‌های مختلفی روبه‌رو شده است، افزود: در سال حمایت از تولید متأسفانه تصمیمات غیرکارشناسی برای صنعت سیمان گرفته شده است به‌نحوی که اخیرا اعلام شده است عوارض صادراتی کلینکر ۱۱ درصد و عوارض صادراتی سیمان ۵ درصد خواهد بود.

وی با اشاره به اینکه تعیین عوارض عملا امکان صادرات را برای تولیدکنندگان سخت و حتی غیرممکن خواهد کرد، گفت: برخی از کارخانجات مرزنشین با هدف صادرات احداث شده‌اند و اعمال عوارض صادراتی باعث تعطیلی آنها خواهد شد.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با تأکید بر اینکه هزینه‌های حمل‌ونقل نیز ۳۵ درصد افزایش پیدا کرده است، تصریح کرد: کارخانجات سیمان امروز با تنش‌های مختلفی روبه‌رو هستند حتی اعلام شده است در تخصیص برق نیز محدودیت‌هایی اجرایی می‌شود، در زمستان هم گاز کارخانه‌جات را متوقف می‌کنند و آنها مجبور هستند با هزینه‌های گران مازوت تهیه کنند.

شیخان افزود: درخواست‌های متعددی از وزارت صنعت برای برگزاری جلسات و رفع مشکلات پیش‌روی تولیدکنندگان داشته‌ایم اما متأسفانه هنوز پاسخی به ما ارائه نشده است.

روزگار معدن

بین‌الملل

دوشنبه
۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱
۳۰ رمضان ۱۴۴۳
۲ مه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۳۱

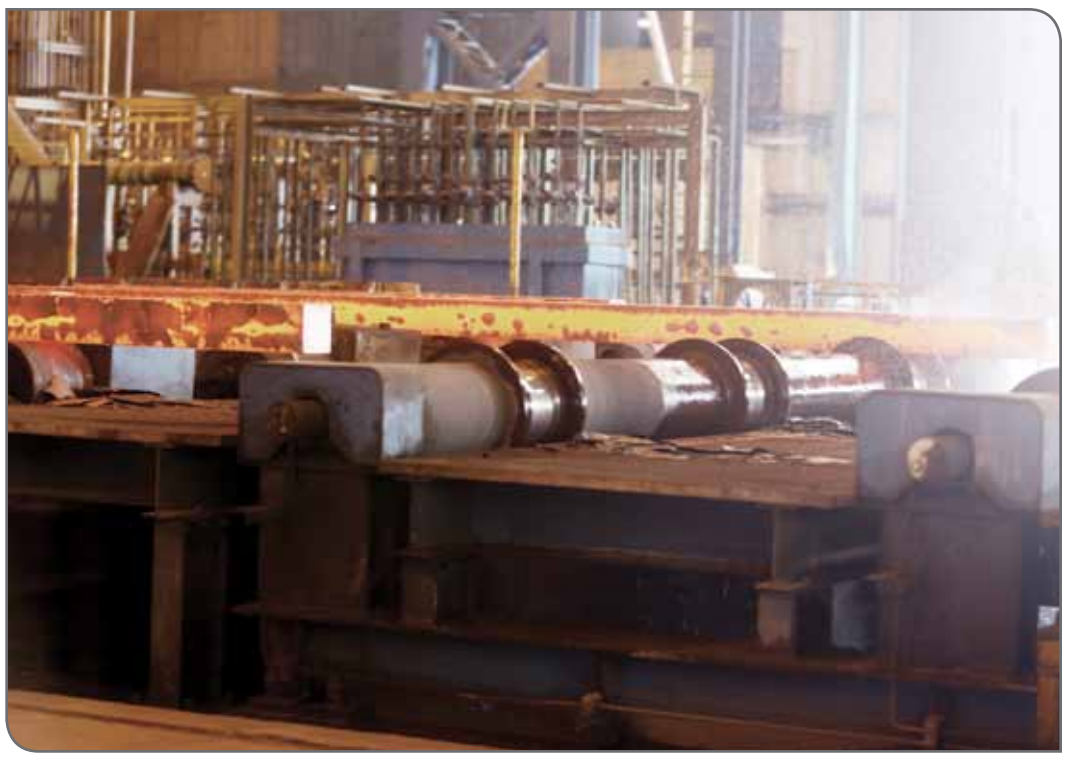
۵

از سرگیری تولید فولاد با وجود ادامه جنگ

یک کارخانه بزرگ فولادسازی در شهر کریفیی ریه در مرکز اوکراین به آرامی کار خود را از سر می‌گیرد، اگرچه درگیری در این کشور ادامه دارد و نیروهای روسی تنها ۶۰ کیلومتر با این کارخانه فاصله دارند.
به گزارش ماین نیوز، کارخانه آرسلورمیتال کریفیی ریه شروع به راه‌اندازی مجدد یکی از کوره‌های بلند خود در ۹ آوریل کرد. هر چهار کوره این کارخانه با شروع تهاجم روسیه در ماه فوریه تعطیل شده بودند.
به گفته مدیرعامل این کارخانه که یکی از بزرگترین کارخانه‌های فولادسازی در اوکراین است، برنامه‌های بیشتری برای راه‌اندازی مجدد کوره دوم در ماه می‌وجود دارد.
مائورو لونگوباردو افزود: ۶۰ کیلومتر دورتر از اینجا، سربازان روسیه هستند. نمی‌دانیم امروز یا فردا چه اتفاقی رخ خواهد داد اما امیدواریم ارتش اوکراین بتواند آنها را عقب براند.
این شرکت گفته کارخانه و معادن مجاور که توسط آرسلورمیتال اداره می‌شوند با حدود ۹۴درصد از کارکنان اصلی خود کار می‌کنند. کارگران دیگر به خدمت سربازی فراخوانده شده یا به غرب اوکراین منتقل شده‌اند.

قیمت محصولات فولادی صعودی شد

گروه معدن



در هفته‌ای که گذشت اثرات روانی تهاجم روسیه به اوکراین در بازار سنگ آهن خود را بیشتر نشان داد و سنگ آهن وارداتی خلوص ۶۲ درصد در چین از ۱۳۷ دلار به ۱۵۳ دلار هر تن سی اف آر رسید. به گزارش فولادبان، البته تمایل به خرید در بازار چین زیاد نبود ولی امید به بهبود تقاضا در بازار دیده می‌شود.

■ قراضه

متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین ۱ و ۲ (۲۰-۸۰) در ترکیه هفته گذشته رکوردهای جدید را شکست و ۵۹۵ دلار هر تن سی اف آر شد که بالاترین نرخ ثبت شده در ۱۲ سال اخیر بوده است. نرخ ۸۷ دلار در طول هفته بالا رفت. وضعیت جنگی و تحریم‌های روسیه که هر روز رو به افزایش است بازار را نگران کرده و این افزایش قیمت‌های شدید را در پی داشته است. فروشنده‌های بسیاری با امید به رشد نرخ بیشتر عقب نشسته‌اند. قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن ۸ دلار رشد داشته و به ۵۰۱ دلار هر تن فوب رسید. متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز ۱۰ دلار بالا رفت و ۵۸۰ دلار هر تن سی اف آر شنیده شد.

■ بیلت

هفته گذشته در بازار جهانی بیلت قیمت‌ها تحت تاثیر جنگ اوکراین صعودی بود. متوسط نرخ بیلت صادراتی سی‌ای اس از ۶۷۳ دلار به ۷۵۹ دلار هر تن فوب دریای سیاه رسید البته بازار آن عملا متوقف شده است. در چین هم بیلت وارداتی از ۶۶۰ تا ۶۷۰ دلار به ۶۵۵ دلار هر تن سی اف آر رسید.
در ترکیه نرخ بیلت وارداتی از ۶۹۵ تا ۷۲۰ دلار به ۸۰۰ دلار هر تن سی اف آر افزایش داشت. نرخ بیلت صادراتی ترکیه نیز از ۷۰۵ تا ۷۳۰ دلار به ۷۹۰ تا ۸۲۰ دلار هر تن فوب رسید. با افزایش تحریم‌های روسیه و شدت گرفتن محدودیت‌های داد و ستد با منطقه سی‌ای اس عرضه کننده‌های بیلت ترکیه به رشد بیشتر تقاضای بیلت خود در بازارهای جهانی امیدوارند. در نتیجه روند صعودی بازار بیلت ادامه خواهد داشت.
در بازار واردات جنوب شرق آسیا نرخ بیلت وارداتی از ۷۰۵ دلار به ۷۳۰ تا ۷۳۵ دلار هر تن سی اف آر افزایش داشت.همچنین هفته گذشته به گزارش متال بولتن، متوسط نرخ بیلت صادراتی ایران نیز از ۵۹۰ دلار به ۶۰۰ تا ۶۰۳ دلار هر تن فوب افزایش داشت.

■ مقاطع

هفته گذشته نرخ میلگرد صادراتی سی‌ای اس ۷۴۵ تا ۷۷۵ دلار هر تن فوب بود. در واقع وضعیت جنگی بازار صادرات سی‌ای اس را متوقف کرد. در چین متوسط نرخ میلگرد صادراتی رشد جزیی یک دلاری داشت و ۸۲۹ دلار هر تن فوب ثبت شد. میلگرد صادراتی ترکیه نیز تحت تاثیر اختلال در بازار سی‌ای اس به دلیل جنگ و تحریم‌های روسیه از ۷۵۵ دلار به ۸۳۰ تا ۹۰۰ دلار هر تن فوب افزایش داشت. در بازار واردات جنوب شرق آسیا میلگرد رشد جزیی داشت و از ۷۸۰ دلار به ۷۸۰ تا ۷۸۵ دلار هر تن سی اف آر رسید. همچنین در بازار داخلی امریکا میلگرد در ۱۰۳۵ دلار هر شورت تن درب کارخانه باقی ماند. در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد از ۸۲۲ یورو به ۸۵۰ یورو هر تن درب کارخانه رسید.

■ ورق

هفته گذشته ورق گرم صادراتی سی‌ای اس در ۸۸۵ دلار هر تن فوب دریای سیاه متوقف بود. متوسط نرخ ورق گرم صادراتی چین از ۸۱۲ دلار به ۸۴۹ دلار هر تن فوب رسید.
در ترکیه نرخ ورق گرم وارداتی از ۸۸۰ تا ۹۳۰ دلار به ۹۲۰ دلار هر تن سی اف آر رسید.
ورق گرم وارداتی در جنوب شرق آسیا نیز از ۸۱۵ تا ۸۴۰ دلار به ۸۶۰ تا ۸۸۰ دلار هر تن سی اف آر افزایش داشت. در بازار داخلی اروپا ورق گرم با ۴۰ یورو رشد به ۱۰۰۰ یورو هر تن درب کارخانه افزایش داشت. در بازار داخلی امریکا نیز ورق گرم در ۱۰۰۰ دلار هر شورت تن درب کارخانه باقی ماند.همچنین هفته گذشته متوسط نرخ اسلب صادراتی ایران بنا بر گزارش متال بولتن از ۶۱۵ دلار به ۶۵۰ دلار هر تن فوب افزایش داشت. اسلب صادراتی سی‌ای اس نیز ۷۵۰ تا ۷۷۵ دلار هر تن فوب باقی ماند.

کاهش موجودی در بازار فولاد چین

موجودی فولاد در بازار چین هفته گذشته افت ۳ درصدی داشته از ۱۴.۸۷ میلیون تن به ۱۴.۴۸ میلیون تن رسید. به گزارش فولاد ایران، موجودی ورق گرم و ورق تخت به ترتیب ۳ و ۲ درصد کاهش داشته ۲.۳۳ و ۱.۰۵ میلیون تن ثبت شد و میزان موجودی بازار چین برای ورق سرد در ۱.۳۵ میلیون تن در ثبات بود.
همچنین قابل ذکر است میزان موجودی میلگرد در بازار چین هفته گذشته با ۳ درصد افت هفتگی ۷.۸۲ میلیون تن و و مفتول با ۲ درصد افت ۱.۹۳ میلیون تن ثبت شد.

قیمت سنگ آهن بالا رفت

قیمت سنگ آهن وارداتی خلوص ۶۲ درصد در چین با امید به بهبود تقاضا ۲.۹۲ درصد بالا رفته به ۱۴۵.۹۹ دلار هر تن سی اف آر رسید.
به گزارش فولاد ایران، دولت چین متعهد شده با سیاست حمایتی خود به ثبات اقتصادی کشور کمک بیشتری کند. در بورس دالیان نیز نرخ سنگ آهن ۴.۲ درصد رشد داشته ۱۳۲.۰۵ دلار هر تن شنیده شده است.
چین اعلام کرده بسته‌های حمایتی را برای کمک به صنایع آسیب دیده از کرونا، افزایش ساخت‌وساز و زیرساخت‌ها و حمایت از توسعه سالم بازار املاک اتخاذ خواهد کرد.
از طرفی چین اعلام کرد در تلاش برای تضمین امنیت انرژی در بحبوحه افزایش قیمت‌های جهانی و نگرانی‌های مربوط به اختلال در عرضه، تعرفه‌های واردات انواع زغال‌سنگ را به صفر خواهد رساند.

انتصاب جدید در چادرملو



مهدی حسین پور جانشین وحید خلیلی شد.
طی حکمی از سوی مدیرعامل چادرملو، مهدی حسین پور به عنوان معاونت تولید و بهره‌برداری و مدیر مجتمع صنعتی چادرملو منصوب شد.
همچنین در حکم جدا گانه‌ای تقی زاده ضمن تشکر از تلاش‌ها و خدمات مهندس خلیلی، ایشان را نیز به عنوان مشاور مدیرعامل در امور تولید و بهره‌برداری منصوب کرد.



ماه سلامتی، با مهر شما روشن‌تر می‌شه!

این شب‌ها ماه سلامتی و برکت بالای سر ماست. زیر نور این ماه، مهر شما، دل کودکان محک رو روشن‌تر می‌کنه.
قهرمان‌های کوچیکمون دلشون به عشق همیشگی شما قرصه تا دستاشون به این ماه بلند برسه.
آرزو می‌کنیم سال دیگه این موقع سلامتیشون برگشته باشه.
برای تأمین هزینه درمان و سلامتیشون، سهیم بشین!

وعده ما، زیر نور این ماه، برای سلامتی

روش‌های حمایت از کودکان محک
کد دستوری: #۲۳۵۴۰*۷۳۳*
شماره کارت بانک ملی: ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۰-۰۵۹۰
مراجعه به وب‌سایت محک: mahak-charity.org
۰۲۱ - ۲۳۵۴۰
گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

سالگی محک، درمحک، عشق سی ساله شد

از این که به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news



www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

روی خط خبر

امکان ثبت درخواست پروانه اکتشاف فراهم شد



معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت کهگیلویه و بویراحمد گفت: براساس برنامه ابلاغی وزارت صنعت، معدن و تجارت و با توجه به اتمام عملیات به روز رسانی سامانه حدنگار، امکان ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف برای متقاضیان در این استان برقرار می‌شود.

به گزارش ایرنا، دارا فرامرزی اظهارکرد: بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده این امکان برای متقاضیان محدوده‌های معدنی استان کهگیلویه و بویراحمد، از اول خرداد ماه برقرار می‌شود.

وی بیان کرد: همچنین با توجه به اتمام مطالعات پهنه اکتشافی دنا، مابقی پهنه و تمامی محدوده‌های آن، همزمان با امکان دسترسی ثبت درخواست صدور پروانه اکتشاف، آزاد خواهد شد.

فرامرزی تصریح کرد: این سازمان سال گذشته ۴۳ فقره پروانه بهره‌برداری صنعتی جدید به نام سرمایه‌گذاران در استان صادر کرده است.

وی تعداد پروانه‌های صنعتی موجود در استان را، ۵۲۱ فقره با سرمایه‌گذاری سیزده هزار و ۹۵۶ میلیارد ریال و اشتغال ۸۳۱۱ نفر برشمرد.

معاون امور صنایع و معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت کهگیلویه و بویراحمد تاکید کرد: از این تعداد درحال‌حاضر ۴۱۳ واحد (۷۹ درصد)، به صورت فعال و نیمه فعال و ۱۰۸ واحد (۲۱ درصد) غیرفعال هستند.

فرامرزی بیان کرد: پرونده مشکلات و درخواست‌های ۱۵۰ فعال اقتصادی در کارگروه اصلی، طرح و ۲۴۶ مصوبه برای رفع موانع این فعالان، تنظیم و ابلاغ شده و ۱۶۰ مصوبه (۶۵ درصد) اجرا و مابقی در دست اجرا است.

مصالح غیراستاندارد بازار ساخت‌وساز را ملتهب کرده است

مدیر نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اردبیل اظهار کرد: تشکیل کمیته آسیب‌شناسی در این حوزه با همکاری دستگاه‌های متولی ضروری به نظر می‌رسد.

وی خاطرنشان کرد: به‌دوراز موازی‌کاری باید نظام‌مهندسی، سازمان صنعت، معدن و تجارت، اداره کل استاندارد، اتحادیه آهن‌فروشان و سایر متولیان در این بخش ورود پیدا کرده و جلوی عرضه مصالح ساختمانی تقلبی و بی‌کیفیت در بخش پروفیل‌ها گرفته شده و به لیبر و برچسب کالاهای استاندارد تولیدی توجهی جدی شود.

اسلامی با بیان اینکه در این زمینه آسیب‌شناسی به‌صورت دقیق انجام می‌شود تا دستگاه‌های متولی با نظارت دقیق اجازه عرضه محصولات بی‌کیفیت را ندهند، بیان کرد: فعالیت کارخانه‌های آسفالت به‌تناسب شرایط استان و وضعیت جوی انجام می‌شود و ما هیچ مجوزی را در این زمینه نداده بلکه بر فعالیت کیفی آنها از طریق کمیته آسفالت نظارت داریم.

مدیر نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اردبیل با بیان اینکه عمده مشکل در پروژه‌های شخصی‌ساز است، گفت: در اجرای پروژه‌های دستگاه‌های دولتی مشکل چندانی در کیفی‌سازی ساخت و استفاده از مصالح استاندارد وجود ندارد ولی در شخصی‌سازها برخی مشکلات و موانع وجود دارد.

اسلامی ضرورت جلوگیری از ورود مصالح غیراستاندارد را یادآور شد و افزود: ما عرضه این مصالح را کتمان نمی‌کنیم ولی امیدواریم با تشدید نظارت‌ها از سوی متولیان امر و توجه مهندسان و مجریان ذی‌صلاح جلوی استفاده از مصالح غیراستاندارد گرفته شود.

قطب خاک نسوز کشور احیا شود



عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

فارس قطب خاک نسوز کشور است و با برخورداری از ۲۳ نوع ماده معدنی، ظرفیت بزرگ اقتصادی برای استان رقم زده که هنوز در فارس از این ویژگی منحصر به فرد استفاده چندانی نشده است.

استان فارس با بیش با از ۲۳ نوع ماده معدنی و با تولید ۹۰ درصد انواع خاک نسوز و صنعتی کشور در جایگاه نخست قرار دارد. رتبه‌ای که انگار توجهی به آن نشده و عقب ماندگی‌های این حوزه به خوبی نشان می‌دهد که در سایه غفلت و بی‌توجهی متولیان، این ظرفیت معدنی خاک می‌خورد.

نقش ناچیز معادن در توسعه و اقتصاد استان نشان می‌دهد که برای روی ریل قرار گرفتن قطار توسعه معدنی این استان باید اهتمام جدی صورت بگیرد.

عمده مواد معدنی این استان سنگ‌های تزئینی شامل سنگ مرمریت و چینی است. فارس با دارا بودن رتبه نخست در تولید خاک‌های نسوز و صنعتی، ظرفیتی عظیم دراین ثروت خدادادی دارد که شاید به درستی از این ظرفیت استفاده نشده است.

سرب، روی، سنگ آهن، سنگ آهک، سنگ گچ، شن و ماسه و مارن از دیگر مواد معدنی فارس هستند. براساس ویژگی‌های زمین شناسی – معدنی، نواحی شمال، شمال شرق، شرق وتا حدودی نیزمرکزاستان فارس شامل شهرستان‌های آباده، بوانات، خرمبید، نی ریز، ارسنجان و شیراز ازنواحی معدنی استان هستند که فعالیت‌های معدنی درآنها ازتوسعه بیشتری برخوردار است.

ناگفته پیداست که بیکاری و فقر معیشتی امروز یکی از مشکلات اساسی مردم کشور و طبیعتاً در فارس به شمار می‌رود، هر چند معیشت بیشتر مردم استان فارس از بخش کشاورزی و باغات تأمین می‌شود اما شرایط جغرافیایی و کاهش بارندگی‌ها ایجاب می‌کند که با توسعه بخش معادن و ظرفیت‌های این بخش مغفول مانده، مسیر رونق اقتصادی استان از کشاورزی به سمت توسعه معادن تغییر پیدا کند.

▣ ثروتی که سال‌هاست مغفول مانده‌است

فراهم نبودن زیر ساخت‌های لازم در فارس باعث شده است تا این گنج خدادادی قربانی خام فروشی و در حقیقت به تاراج رفتن معادن با ارزش معدنی شود.

خام فروشی، عدم استقبال سرمایه‌گذاران بزرگ، فرسوده بودن ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی در حالی به عنوان مهم‌ترین موانع توسعه معادن استان به شمار می‌رود که اعتراض برخی اهالی روستاهای استان به دلیل اثرات تخریبی معادن نیز به مشکل دیگری تبدیل شده است.

آخرین وضعیت موجود معادن در فارس نشان می‌دهد که ۳۰۲ پروانه اکتشاف در این استان صادر شده است که از این تعداد ۱۳۵ گواهی کشف شده با ذخیره ۶۲۷ میلیون تن قطعی و با هزینه عملیات ۴۵۴ میلیارد ریال است.

طبق آمارهای موجود، در فارس در مجموع ۶۸۷ پروانه بهره‌برداری تا پایان سال گذشته صادر شده که از این تعداد ۵۳۵ پروانه فعال و ۱۵۲ پروانه نیز غیر فعال وجود دارد که با ذخیره قطعی ۳۴۱۳ میلیون تن و با سرمایه‌گذاری ۱۸ هزار و ۷۸۳ میلیارد ریال با ظرفیت سالیانه ۵۳ میلیون تن و اشتغال ۹۰۶۵ نفر است که ۵۳ نفر اجازه برداشت دارند.

در همین راستا فرهاد طهماسبی، عضو عضو هیأت رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس در پاسخ به سوال مهر که «آیا از ظرفیت‌های معدنی فارس به خوبی استفاده شده؟»، اظهار کرد: به لحاظ ویژگی‌های زمین شناسی – معدنی بخش عمده وسعت استان فارس را زون زمین شناسی زاگرس در بر می‌گیرد و تنها بخش‌های کوچکی از شمال، شمال شرق و شرق استان در سایر زون‌های زمین شناسی قرار دارد، که خاستگاه اصلی مواد معدنی فلزی است از این رو این استان قابل مقایسه با استان‌های معدنی کشور ازجمله یزد، کرمان، اصفهان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی و ... نیست.

وی افزود: با همه این تفاسیر و با وجود پیشینه تاریخی فعالیت‌های معدنی، در طی سال‌های اخیر فعالیت‌های معدنی دراین استان از رونق قابل توجهی برخوردار بوده و درحال‌حاضر در نقاط مختلف استان فعالیت‌های معدنی شامل اکتشاف و استخراج از سوی بخش‌های دولتی و خصوصی در حال انجام است.

▣ استخراج ۲۳ نوع ماده معدنی از معادن فارس

نماینده مردم شهرستان‌های نی‌ریز و استهبان در مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه بیش از ۲۳ نوع ماده معدنی از معادن استان استخراج می‌شوند، اعلام کرد: بیش از ۱۵ نوع ماده معدنی دیگر مورد شناسایی اولیه قرار گرفته که با تکمیل فعالیت‌های اکتشافی به مرحله استخراج می‌رسند.

طهماسبی بیان کرد: به دلیل مزیت نسبی سرمایه‌گذاری در معادن و صنایع معدنی، این بخش همواره مورد توجه در توسعه اقتصادی کشورها بوده است.

وی بخش مغفول معادن معادن فارس را در حوزه فراوری دانست و ابراز کرد: بخش مغفول مانده معادن فارس در حوزه فراوری است، چرا که مواد معدنی استخراج شده معادن فارس خصوصا شهرستان نی ریز به صورت خام و غیر فرآوری از این شهرستان خارج می‌شود.

عضو هیأت رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی یادآور شد: چنانچه دولت در بحث فرآوری کمک کند و هزینه زیر ساخت‌ها را تأمین کند، می‌تواند ظرفیت بسیار خوبی برای اشتغال جوانان ایجاد کند.

این نماینده مجلس با ذکر این نکته که مجلس وظیفه تصویب قوانین دارد، اعلام کرد: مجلس اخیراً قانون اصلاح معادن را در دستور کار دارد و بزودی این قانون تأیید، و پس از تصویب نهایی، ابلاغ می‌شود.

طهماسبی ادامه داد: با تصویب قوانین اصلاح معادن فرصت‌هایی برای عموم مردم ایجاد می‌شود که از ذخایر معدنی در چارچوب قوانین، بهره‌برداری و از این ثروت خدادادی در حوزه اشتغال و مسئولیت‌های اجتماعی استفاده شود.

وی اضافه کرد: از دیگر مزیت‌های قانون اصلاح معادن ایجاد فرصتی مناسب برای مردم در راستای اخذ مجوز و اکتشاف و بهره‌برداری از معادن است که افراد دارای مجوز هم می‌توانند حقوق اولیه دولتی را پرداخت کنند و هم سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی برای مناطقی که معدن در آن وجود دارد، لحاظ کنند تا در منطقه از این ظرفیت استفاده شود.

نماینده مردم شهرستان‌های نی ریز و استهبان در مجلس متذکر شد: در قانون جدید اصلاح معادن، موضوع ۱۵ درصد سهمیه معادن در لایحه قانون بودجه ۱۴۰۱ کشور به این مسئله با صراحت تاکید شده که ۱۵ درصد از سهم مناطق معدنی وارد خزانه نشود و اگر چنین شد، مختص مناطق معدنی تخصیص یابد تا مردم بهره‌مند شوند.

طهماسبی گفت: سهم جوانان شهرستان نی ریز از اشتغال معادن حدود ۲۵ درصد است که اگر زیر ساخت‌ها فراهم و از خروج فرآورده‌های معدنی به صورت خام در این شهرستان جلوگیری شود، قطعاً جمع کثیری از جوانان جویای کار نی ریز مشغول به کار خواهند شد.

▣ راهکار توسعه معادن

در ادامه این رهگذر حمیدرضا ایزدی، رئیس سازمان صمت استان فارس نیز در گفت‌وگو با مهر بیان کرد: در استان فارس به دلیل وجود ذخایر معدنی قابل توجه وتنوع مواد معدنی از همچنین وجود نیروهای جوان تحصیل کرده و متخصص از سوی دیگر، بخش معدن و فرآوری مواد معدنی را در مسیر توسعه قرار داده و شرایطی را به‌وجود آورده که بدون توجه به این بخش، توسعه کامل و همه جانبه امکانپذیر نخواهد بود.

وی عنوان کرد: بخش معادن نیز همانند سایر بخش‌های اقتصادی کشور همراه با مشکلاتی مواجه بوده، لذا نتوانسته است جایگاه و ظرفیت ۶۰ درصدی خود را دراقتصاد استان نشان دهد.

وی افزود: با توجه به کافی نبودن سرمایه گذاری‌های کلان انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی استان در یک دهه گذشته، پهنه‌های اکتشافی جدیدی جهت شناسایی مواد معدنی با توجه به ویژگی‌ها و توانمندی‌های زمین شناسی و معدنی استان، تعریف شده و در حال واگذاری به سرمایه‌گذاران توانمند بخش خصوصی است.

رئیس سازمان صمت فارس یادآور شد: با توجه به مزیت‌های نسبی این بخش، ظرفیت‌ها و ذخایر معدن موجود، سابقه معدنکاری در استان و عزم جدی مسئولان استان در توجه به این بخش، بخش معدن استان فارس در سال‌های آتی در جایگاه بهتری قرار خواهد گرفت.

ایزدی ادامه داد: توسعه معادن کوچک مقیاس، تدوین نقشه راه معادن، صنایع معدنی و حرکت بر مدار آن، تکمیل زنجیره ارزش فلزات اساسی توسعه فعالیت اکتشافی، نوسازی معادن موجود، فعال‌سازی معادن راکد کمک شایانی به توسعه فعالیت‌های معدنی استان خواهد کرد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس موانع توسعه یافتگی فارس در بخش معادن فارس را خطرپذیری بالای فعالیت‌های اکتشافی، استفاده نکردن از تکنولوژی مدرن، فقدان شکل گیری شرکت‌های معدنی درمقایس کشوری و جهانی دانست و گفت: حضور کم رنگ دانش آموختگان در بخش معدن، مشکلات با منابع طبیعی، عدم جذب سرمایه‌های کلان در کنسرسیوم‌های تخصصی، عدم جذب سرمایه گذاری‌های خارجی و... از جمله چالش‌های موجود در رسیدن به جایگاه واقعی این بخش در اقتصاد استان و کشور است.

او ادامه داد: مزاحمت‌های ایجاد شده توسط افراد محلی و عدم همکاری جدی مسئولان محلی برای رفع این مزاحمت‌ها از دیگر مشکلاتی است که باعث توسعه نیافتن این صنعت در فارس شده است.

ایزدی همچنین فرسوده و مستهلک بودن ماشین‌آلات مستقر در معادن استان، کمبود نقدینگی در معادن برای حفظ وضع موجود و توسعه فعالیت‌های معدنی، عدم وجود زیرساخت‌های لازم در مناطق معدنی، خام فروشی مواد معدنی به علت نبود صنایع معدنی باتکنولوژی روز، بالابودن ضایعات فرآوری سنگ‌های تزئینی، عدم کمک به ورود آسان ماشین‌آلات معدنی جهت نوسازی ماشین‌آلات و سایر تجهیزات معدنی، کمک به توسعه فضای رقابتی در حوزه معادن و صنایع معدنی در سطح کشوری و استانی و توانمندسازی بخش خصوصی در فعالیت‌های معدنی و عدم اجرای دقیق ماده ۱۹ و ۲۴ قانون معادن را دلایل رونق نیافتن معادن در فارس عنوان کرد.

این مسئول به سهم اشتغال فارسی‌ها در معادن نیز گریزی زد و تصریح کرد: ظرفیت‌های اشتغال در بخش معدن از جمله حلقه‌های مفقوده این بخش است.

او ادامه: اگر چه در طی سال‌های اخیر با توسعه فعالیت‌های اکتشافی و معدنی عملکرد حوزه معدن در زمینه بخش اشتغالزایی تغییر محسوسی داشته اما به نظر می‌رسد ظرفیت‌های اشتغال در این بخش مغفول مانده است.

رئیس سازمان صمت استان فارس یادآور شد: درحال‌حاضر بیش از ۹ هزار نفر به صورت مستقیم در معادن فارس مشغول به کار هستند.

ایزدی تاکید کرد: با توجه به اینکه ایجاد هر شغل در معادن به ایجاد اشتغال بیش از ۲۰ نفر صنایع مصرف‌کننده مواد معدنی منجر می‌شود، ظرفیت ایجاد اشتغال شاخص مهمی برای مسئولان خواهد بود.

او همچنین به معارضات عمومی معادن فارس نیز اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر با بررسی‌های به عمل آمده عمده مشکلات مربوط به معادن غیر فعال استان وجود مشکلات محلی ومعارضین محلی است، که بیش از ۴۰ درصد معادن غیر فعال استان را در بر می‌گیرد.

طرح توسعه کارخانه سیمان چهارمحال و بختیاری دنبال شود

استاندار چهارمحال و بختیاری گفت: معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری اجرای طرح توسعه کارخانه سیمان شهرکرد را در دستور کار قرار دهد، موافقت‌های اولیه برای این منظور با مسئولان این واحد تولیدی صورت گرفته است و می‌توان شاهد افزایش اشتغال در این واحد تولید بود.

به گزارش ایسنا، غلامعلی حیدری با اشاره به نقش موثر کارگران در دوران دفاع مقدس، اظهار کرد: اکنون در جنگ اقتصادی قرار داریم، همانطور که کارگران در جنگ نظامی با حضور در جبهه‌های جنگ خوش درخشیدند، امروز نیز در عرصه جنگ اقتصادی با تولید در حال خدمت به کشور هستند.

استاندار چهارمحال و بختیاری در ادامه با بیان اینکه نقش کارگران در تحقق شعار سال برجسته است، عنوان کرد: جامعه کارگری می‌تواند با استفاده از تکنولوژی‌های به‌روز در راستای افزایش بهره‌وری در تولید حرکت کند، اگر تولید مبتنی بر علم افزایش پیدا کند، نیاز به واردات نخواهیم داشت و تیغ تحریم کند می‌شود.

وی بیان کرد: جامعه کار و تلاش در حال حرکت به سمت خودکفایی است، قطعا مجاهدت‌های کارگران در جنگ اقتصادی در یادها خواهد ماند.

حیدری با تاکید بر اینکه حدود ۹۸ هزار کارگر در چهارمحال و بختیاری تحت پوشش بیمه کارگری قرار دارند، بیان کرد: جامعه کارگری با مشکلاتی مواجه هستند، قطعا حل مشکلات این قشر در دستور کار دولتمردان قرار دارد.

استاندار چهارمحال و بختیاری افزود: امنیت شغلی، مسائل رفاهی و معیشتی، بهداشت و درمان کارگران و قرار گرفتن کارگران کارخانه سیمان استان در رده مشاغل سخت و زیان‌آور در دستور کار قرار خواهد گرفت.

وی گفت: معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری اجرای طرح توسعه کارخانه سیمان شهرکرد را در دستور کار قرار دهد، موافقت‌های اولیه برای این منظور با مسئولان این واحد تولیدی صورت گرفته است و می‌توان شاهد افزایش اشتغال در این واحد تولید بود.

حیدری با بیان اینکه رفع موانع تولید از ملزومات تحقق شعار سال محسوب می‌شود، تصریح کرد: اگر بتوانیم فرصت‌های شغلی ایجاد کنیم، قطعا موتور توسعه چهارمحال و بختیاری شتاب خواهد گرفت.

استاندار چهارمحال و بختیاری یادآور شد: ایجاد اشتغال پایدار در استان موجب مهاجرت معکوس می‌شود و همچنین توسعه استان و کشور را در پی خواهد داشت.

جلوگیری از خام فروشی با حمایت از فرآوری معادن

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان سمنان گفت: حمایت از واحدهای فرآوری معادن اولویت اصلی ما در ایجاد ارزش افزوده و جلوگیری از خام فروشی در معادن استان است.

به گزارش ایسنا، علی تشنه دل در دیدار با نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه سمنان اظهارکرد: ما به بهره‌بردارانی که قصد دارند در کنار معادن خود واحد فرآوری ایجاد کنند و اشتغال و ارزش افزوده ایجاد کنند حمایت می‌کنیم.

وی در این دیدار ضمن ارائه گزارشی از آخرین وضعیت صنعت، معدن و تجارت استان افزود: معادن سرمایه استان هستند و مزیت نسبی استان معادن آن است که می‌توانند توسعه پایدار ایجاد کنند و محور توسعه استان قرار بگیرند.

مدیرکل صمت استان سمنان تصریح کرد: یکی از اقدامات بزرگ دولت در بخش معادن، ساماندهی معادن راکد و شفافیت در بحث واگذاری معادن است که در این خصوص معادنی که بلوکه می‌شوند در اختیار اداره کل قرار می‌گیرند و از طریق مزایده و فراخوان در اختیار بهره برداران قرار می‌گیردو در آن هیچ دخل و تصرف انسانی انجام نمی‌شود.

وی با اشاره به آخرین وضعیت صنعت استان افزود: در سال گذشته در بخش رونق تولید و پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی، استان سمنان رتبه اول کشوری را داشت که اگر چنین گفتمان و فضایی در استان انجام گرفته در سایه یک کار جمعی و با تلاش همه دستگاه‌های زیربط صورت پذیرفته است.

تشنه دل افزود: دولت سیزدهم پیگیر شفافیت در نظام توزیع کالا است و با راه‌اندازی سامانه جامع تجارت و با مشخص شدن مبادلات، قیمت‌ها، میزان و موجودی کالاها، شفافیت در اقتصاد ایجاد می‌شود و با اطمینان می‌توان بازار را کنترل کرد. نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه شهرستان سمنان نیز در این نشست ضمن تقدیر از تلاش‌ها و پیگیری‌های انجام شده در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت استان افزود: با توجه به شعار سال، تولید در خط مقدم اقتصاد کشور قرار دارد و باید سرکشی و بازدید از واحدهای تولیدی و شنیدن مشکلات تولیدکنندگان و پیگیری امور آنها مورد توجه خاص مسئولان قرار گیرد.

وی تصریح کرد: فرآوری معادن مهم‌ترین بحث در معادن است و در این خصوص با جذب سرمایه‌گذار و ایجاد واحدهای فرآوری جدید می‌توانیم به اقتصاد استان و توسعه آن کمک کنیم. حجت‌الاسلام و المسلمین مطیعی افزود: زمینه در استان برای تحقق شعار سال فراهم است و با ظرفیت‌های خوبی که در استان فراهم است و با یک برنامه‌ریزی و اقدامات منسجم برنامه افق آینده‌ای برای آن تعیین شود تا به اهداف مورد نظر دست یابیم.

روزگار معدن

صنایع معدنی

دوشنبه
۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱
۳۰ رمضان ۱۴۴۳
۲ مه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۳۱

ارتقای رکورد روزانه حمل آهن اسفنجی به فولاد مبارکه

رکورد روزانه حمل آهن اسفنجی به شرکت فولاد مبارکه به میزان ۱۱ هزار تن در روز دوم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ ارتقا یافت. به گزارش ایراسین، با برنامه‌ریزی و هماهنگی انجام‌شده میان ناحیه حمل‌ونقل و پشتیبانی، واحد خرید مواد اولیه و ناحیه آهن‌سازی رکورد حمل روزانه آهن اسفنجی به فولاد مبارکه به میزان ۱۱ هزار تن در دوم اردیبهشت‌ماه شکسته شد. این میزان از مواد اولیه با استفاده از ۴۳۴ کامیون به فولاد مبارکه حمل شده که برنامه‌ریزی جهت تأمین ناوگان، بارگیری مواد، حمل، توزین، کنترل کیفی و تخلیه آن با مشارکت جمعی واحدها محقق شده است. گفتنی است ناحیه حمل‌ونقل و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه سالانه حدود پانزده میلیون تن مواد اولیه شامل کنسانتره نرمه و زبره، گندله، آهن اسفنجی و... از مبادی مختلف به مقصد این شرکت حمل می‌کند که حمل این مواد به‌صورت ریلی، جاده‌ای و ترکیبی انجام می‌شود. آهن اسفنجی یکی از مواد اولیه موردنیاز تولید در ناحیه فولادسازی است که بخشی از آن در داخل شرکت و بخشی از آن از سایر منابع بیرونی تأمین می‌شود. با توجه به محدودیت‌های حمل ریلی آهن اسفنجی، حمل آن از طریق جاده انجام می‌شود که در حمل جاده‌ای این ماده اولیه، محدودیت‌هایی در تأمین ناوگان حمل و بارگیری وجود دارد.

تداوم مشکل تامین ارز و ماشین آلات معدنی

افزایش بهره وری تجهیزات می خواهد

ملیکا انصاری

بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، به‌طور کلی معادن کشور امروز از معضل نبود تجهیزات کارآمد و باکیفیت رنج می‌برند و ماشین‌آلات فرسوده بهره‌وری معادن را کاهش داده‌اند، اما همچنان نهادهای دولتی بر اهمیت حمایت از تولیدات داخلی تاکید داشته و این موضوع را سرلوحه تصمیمات خود قرار داده‌اند. درباره ابعاد این نوع تصمیمات دولت در بحث واردات تجهیزات معدنی و توانایی تولید داخل برای جلوگیری از واردات تجهیزات معدنی و حفظ ارز در داخل کشور، «روزگار معدن» با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

■ فرسودگی ناوگان و تجهیزات

علی معصومی، عضو هیات‌مدیره و دبیر انجمن تحقیق و توسعه صنایع و معادن در گفت‌وگو با «روزگار معدن» ابتدا به تشریح وضعیت موجود در بحث تجهیزات و ماشین‌آلات بخش معدن پرداخت. او مجهز نبودن معادن به دستگاه‌های مناسب برای فعالیت را یکی از دلایل مهم عدم توسعه چشمگیر و مناسب بخش معدن عنوان کرد و در این باره گفت: برای به ثمر رسیدن هر فعالیتی تولیدی، وجود ابزار مناسب از لوازم و ضرورت‌های آن به شمار می‌رود. فعالیت‌های معدنی نیز از این قاعده مستثنا نبوده و تمامی معادن، از جمله معادن کوچک‌مقیاس در صورت فعال بودن نیاز به تجهیزات دارند، اما متاسفانه بخش معدن امروزه با چالشی با عنوان بحران تامین تجهیزات روبه‌رو بوده و معدنکاران با حداقل امکانات در حال فعالیت هستند. راهکار اصلی حل این مشکل، واردات دستگاه‌ها و ماشین‌آلات مناسب، نو و کارآمد از کشورهای تولیدکننده مهم تجهیزات معدنی است. همان‌طور که دیگر کشورهای معدنی نیز این روند را در پیش گرفته و ماشین‌آلات مناسب و با کیفیت موردنیاز را برای افزایش بهره‌وری معادن خود وارد می‌کنند. اما در کشور ما موانع متعددی برای واردات وجود دارد و نهادهای دولتی ورود تجهیزات معدنی را مغایر با حمایت از تولید داخلی می‌دانند. معصومی ادامه داد: نهادهای متولی بخش معدن، به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌های اخیر محدودیت‌های متعددی را برای واردات ماشین‌آلات معدنی و همچنین راه‌سازی وضع کرده و دلیل آن را الزام حمایت از شرکت‌های تولیدکننده داخلی عنوان کرده‌اند. با وجود اینکه این تفکر تنها به ضرر معادن بوده و ممکن است سال‌ها طول بکشد تا تولیدات داخلی به حد مناسبی از توانایی برای پاسخگویی به نیاز بخش معدن برسند.

■ الزام رعایت حد تعادل

معصومی در ادامه صحبت‌های خود پیشبرد موازی اهداف را رویکرد مناسب در مواجهه با مشکلات بخش تولید معرفی کرد. او در این باره توضیح داد: بهترین راه برای مدیریت تمام بخش‌های اقتصادی، رعایت حد تعادل است؛ به این معنا که ضمن ایجاد بازارهای رقابتی، به تولیدات داخلی نیز بها دهیم. در این شرایط ضمن تامین نیاز معادن، صنایع ماشین‌سازی داخلی نیز توسعه خواهند یافت. اما بستن مرزها و ایجاد محدودیت برای واردات، تنها انحصار را برای تولیدات داخلی شکل داده و این موضوع نه به نفع بخش معدن است و نه منجر به بهبود تولیدات داخلی خواهد شد. نمونه این اتفاق را در صنایع خودروسازی داخلی شاهدیم. دو شرکت بزرگ خودروسازی داخلی انحصار بازار را در دست دارند و ماشین‌هایی با کیفیت بسیار پایین و نرخ بسیار بالا عرضه می‌کنند. به دلیل نبود نمونه مشابه خارجی نیز تولیدات این شرکت‌ها ارتقا نیافته و مردم مجبور به استفاده از خودروهای بی‌کیفیت هستند. نتیجه استفاده از این ماشین‌ها نیز افزایش تصادفات و آلودگی هوا برای کلانشهرها بوده است. با ایجاد انحصار برای ماشین‌آلات و تجهیزات بخش معدن نیز چنین اتفاقی رخ خواهد داد. دبیر انجمن تحقیق و توسعه صنایع و معادن، توجه به کیفیت تجهیزات معدنی را شرط اصلی کاهش زیان و ریسک فعالیت‌های این بخش توصیف کرد و گفت: در وهله نخست باید به اهمیت بررسی کارشناسی‌شده و تخصصی در مسائل کیفی و کمی محصولات اشاره کرد. در برخی موارد شرکت‌های داخلی ادعا می‌کنند توانایی تولید برخی تجهیزات و ماشین‌آلات را دارند. اما در عمل یا این توانایی وجود ندارد یا تراز کیفیت تولیدات آنها همپای نمونه‌های جهانی و مطابق با نیاز معادن نیست. از این رو، نمی‌توان بقای معادن کشور را فقط به تولیدات داخلی گره زد.

■ هزینه‌بر بودن خط تولید داخل

معصومی استفاده از تولیدات داخلی که هنوز به سطح کیفی مطلوبی نرسیده‌اند را باعث افزایش چشمگیر هزینه تمام‌شده تولیدات و فعالیت‌های بخش معدن عنوان کرد و گفت: در نگاه نخست شاید تولیدات داخلی ارزان‌تر از محصولات خارجی باشند اما مهم‌ترین پیامد استفاده از تجهیزات کم‌کیفیت تولید داخل، کاهش بهره‌وری چشمگیر معادن و افزایش هزینه تمام‌شده است چراکه اغلب این تجهیزات سطح کیفی مطلوبی ندارند و در بازه‌های زمانی کوتاه، از کار می‌افتند. از این رو، معدنکار باید هزینه‌های زیادی را بابت تعمیر و نگهداری این تجهیزات، تامین قطعات آنها و همچنین زیان توقف خط تولید بپردازد. این موضوع باعث افزایش هزینه‌های معدنکاری و کاهش بهره‌وری معادن و خط تولید می‌شود. در این صورت تنها زیان فعالان معدنی افزایش می‌یابد و نمی‌توان استفاده از ماشین‌آلات تولید داخل را به سود اقتصاد و توسعه بخش معدن دانست. از سوی دیگر، تولیدات خارجی به‌طور معمول گران‌تر از دستگاه‌های تولید داخل هستند اما بهره‌وری و کارآیی این تجهیزات بسیار بیشتر بوده و فعالان معدنی با خاطری آسوده می‌توانند از این تجهیزات استفاده کنند.



عکس: آیدا فریدی

■ تاثیرات مثبت دانش‌بنیان‌ها

محمد قضایی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگار معدن» مهم‌ترین بخش شعار سال را توجه به نگاه دانش‌بنیان در کشور می‌داند. او نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در تولید بخش معدن و سایر فعالیت‌های معدنی را تاثیرگذار توصیف کرد و توجه به این مسئله را از الزامات امروزه مدیریت در بخش معدن دانست.

قضایی همچنین مهم‌ترین مزیت توسعه فعالیت‌های مبنی بر رویکرد دانش‌بنیان را رفع چالش‌های فعلی و مهم معادن عنوان کرد و در این باره توضیح داد: در بخش معدن، مشکلات و چالش‌های متعددی وجود دارد که باعث شده تولید در این حوزه دستخوش تغییر شود. کاهش تولید معادن نیز در ادامه بر اشتغالزایی و دیگر ابعاد اقتصادی تاثیرگذار خواهد بود. باید به این نکته تاکید کرد که شرکت‌های دانش‌بنیان و انجام فعالیت‌های مبنی بر فناوری و نوآوری می‌تواند بسیاری از این معضلات را برطرف کند.

■ بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی

قضایی به وجود ظرفیت‌های مطلوب معدنی به‌عنوان فرصتی مناسب برای بهره‌برداری‌های گسترده اقتصادی از این بخش اشاره کرد. او توسعه بخش معدن و بهبود اقتصاد معدنی را یکی دیگر از پیامدهای بکارگیری روش‌های مبتنی بر رویکرد دانش‌بنیان در این عرصه دانست و در ادامه گفت: ضرورت وجود تکنولوژی در فعالیت‌های اکتشافی، فرسودگی تجهیزات معدنی، پیربودن تفکرات مدیریتی حاکم بر معادن، نبود زمینه مناسب فعالیت واحدهای فرآوری و چالش‌های مربوط به بازاریابی و فروش محصولات معدنی همگی از مهم‌ترین مشکلات فعلی بخش معدن هستند و رفع تمامی این چالش‌ها با توجه بیشتر به شرکت‌های دانش‌بنیان و ظرفیت‌های بالقوه آنها امکان‌پذیر است. این عضو هیات مدیره شرکت زغال‌سنگ پروده طبس در ادامه صحبت‌های خود تصریح کرد: تاثیر شرکت‌های دانش‌بنیان در رفع مشکلات تجهیزاتی معادن، بکارگیری روش‌های به‌روز برای فرآوری مواد معدنی و سایر موارد فنی، واضح است اما در این میان باید به اهمیت و نقش آنها در سایر فعالیت‌ها مانند مدیریت بخش معدن، بازاریابی و فروش و مسائل اینچنینی اشاره کرد. وجود نگاه دانش‌بنیان در بدنه مدیریت معادن می‌تواند راهگشای فعالیت این بخش شده و افزایش تولید و همچنین اشتغالزایی را به همراه داشته باشد.

■ سخن پایانی

معادن به عنوان حلقه نخست زنجیر تولید، می‌توانند نقشی کلیدی نه‌تنها در امور جاری تولیدی بلکه در توسعه اقتصادی کشور داشته باشند. شرکت‌های دانش‌بنیان با بهره‌گیری از دانش روز و همچنین خلق فناوری و نوآوری می‌توانند از بازوهای یاری‌گر مهم فعالان معدنی باشند.

اقدامات فولاد مبارکه در جهت حفظ و ارتقای سلامتی کارکنان

سرپرست بهداشت حرفه‌ای و ارگونومی فولاد مبارکه گفت: شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان سازمانی متعالی، با توجه به محدودیت‌های ایجادشده در دوران پاندمی کرونا اقدامات ارزشمندی را در جهت حفظ و ارتقای سلامتی کارکنان انجام داد. به گزارش ایراسین، مجید فرجی به ضرورت مشارکت در سیستم‌های ایمنی و سلامت شغلی اشاره کرد و افزود: در جریان پاندمی کووید ۱۹ مشاهده کردیم در اختیار داشتن یک سیستم ایمنی و سلامت کار منسجم و هدفمند در جهت حفاظت از محیط‌های کار و صیانت از ایمنی و سلامت کارگران بسیار حیاتی است. وی با اشاره به اقدامات شرکت فولاد مبارکه در کنترل و مهار کرونا عنوان کرد: با وجود کرونا، خط تولید این شرکت مختل نشد و رکوردهای متعدد در نواحی مختلف تولیدی به ثبت رسید. در ادامه می‌توان به مهم‌ترین اقدامات صورت‌گرفته اشاره کرد که شامل استقرار سامانه غربالگری و خوداظهاری کرونا برای کارکنان و پیمانکاران، دریافت گواهینامه استاندارد ISO ۴۵۰۰۵ (راهنمای کار ایمن در دوران پاندمی کووید ۱۹) به‌عنوان نخستین شرکت در کشور، مشارکت حداکثری کارکنان در برنامه واکسیناسیون کووید ۱۹، پایش مستمر سلامت کارکنان، اجرای شیوه‌نامه‌ها و مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا، حذف اجتماعات کاری و برگزاری جلسات از طریق ویدئوکنفرانس، توزیع ماسک و مایع ضدعفونی‌کننده و شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک کووید ۱۹ است. فرجی تصریح کرد: شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان سازمانی متعالی، با توجه به محدودیت‌های ایجادشده در دوران پاندمی کرونا اقدامات ارزشمندی را در جهت حفظ و ارتقای سلامتی کارکنان انجام داده که اجرای رویکرد جدید در پایش عوامل زیان‌آور محیط کار، پیگیری پیاده‌سازی اقدامات کنترلی در راستای کاهش مواجه کارکنان با عوامل زیان‌آور محیط کار، تلاش در جهت بهینه‌سازی محیط‌های کاری، تدوین و به‌روزرسانی دستورالعمل‌ها و گردشکارهای ایمنی و بهداشت حرفه‌ای و پیاده‌سازی پروژه‌های ارگونومی مشارکتی، بررسی نظام‌های نوبت‌کاری و مشکلات ناشی از آن و... ازجمله این اقدامات به شمار می‌آید. وی در پایان ابراز امیدواری کرد: در تحقق اقدامات فوق و دست‌یابی به هدف ارتقای ایمنی و سلامت کارکنان در شرکت فولاد مبارکه، همواره شعار امسال سازمان بین‌المللی کار یعنی «مشارکت همگانی در بهبود فرهنگ ایمنی و بهداشت» سرلوحه و سرمشق قرار خواهد گرفت.

مدیر روابط عمومی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو:

کارگران ستون اصلی رشد و پیشرفت چادرملو هستند

مدیر روابط عمومی شرکت چادرملو ضمن تبریک هفته کارگر، گفت: کارگران با تمام توان خود در جهت توسعه و پیشرفت در سنگرهای تولید و صنعت تلاش می‌کنند. به گزارش روابط عمومی چادرملو، حسین طالبی در حاشیه بازدید خبرنگاران از مجتمع چادرملو ضمن تبریک هفته کارگر، گفت: کارگران با تمام توان خود در جهت توسعه و پیشرفت در سنگرهای تولید و صنعت تلاش می‌کنند. وی افزود: از مهم‌ترین اقداماتی که با مدیریت عالی شرکت چادرملو انجام می‌شود، رسیدگی به موضوع معیشت کارگران است؛ در این شرکت علاوه بر توجه به زندگی کارگران اقداماتی در زمینه مسائل بهداشتی، ایمنی در کار و ارائه کمک هزینه‌های مناسب در دوره‌های مختلف علاوه بر حقوق دریافتی که در قانون پیش‌بینی شده انجام می‌شود. طالبی ادامه داد: همچنین تلاش می‌شود امکانات و تسهیلاتی ارائه شود تا بتوان در شرایط کنونی که مردم با مشکلات اقتصادی روبه‌رو هستند، بخشی از این مشکلات از روی دوش کارگران برداشته شود. وی با بیان اینکه ساخت واحد مسکونی برای کارگران پیش‌بینی شده و تعاونی هایی برای تحقق این مهم تشکیل شده که امیدواریم با مساعدت مسئولان منطقه زمین مناسب ساخت مسکن در اختیار قرار گیرد تا با تامین مسکن شهری موجب آسایش خاطر خانواده‌های کارگران چادرملو شود. مدیر روابط عمومی شرکت چادرملو، اضافه کرد: علاوه بر این از زمان شروع شیوع ویروس کرونا تمام امکانات بهداشتی و درمانی اعم از آزمایش، خدمات درمانی برای کارگران و خانواده آنها به صورت رایگان ارائه می‌شود، سبدهای کمک معیشتی نیز در اختیار آنها قرار می‌گیرد تا بتوان به نوعی مشکلات اقتصادی کارگران را رفع کرد. طالبی درباره بیمه کارگران نیز توضیح داد: بیمه به صورت کامل مصرح در قانون اجرا می‌شود؛ از آنجا که بخش اعظم نیروها پیمانکاری هستند آنها نیز مکلف به تبعیت از قوانین کار می‌باشند. طالبی تصریح کرد: فروشگاه‌های تعاونی برای رفاه کارگران ایجاد شده که می‌توانند وسایل مورد نیاز خود را از این فروشگاهها تأمین کنند و هزینه آن را به صورت اقساط و با کمترین سود پرداخت کنند به طوری که نیاز نباشد مایحتاج روزانه، لوازم خانگی برای جهیزیه و ... را از بیرون تهیه کنند. وی درباره شرایط ایمنی کارگران نیز افزود: ما شعار اول ایمنی بعد کار را به معنای واقعی در مجتمع‌های معدنی و صنعتی سرلوحه امور قرار داده‌ایم و علاوه بر مراقبت‌های فیزیکی، تلاش می‌شود با مراقبت‌های پیشگیرانه و برگزاری دوره‌های آموزشی به صورت متوالی و تامین تجهیزات لازم ضریب ایمنی را افزایش دهیم. مدیر روابط عمومی شرکت چادرملو تصریح کرد: در صورت بروز حادثه در شرکت در نخستین فرصت و براساس توان شرکت و بنا به دستورات هیات مدیره و مدیر عامل بهترین امکانات و تجهیزات تامین خواهد شد همچنین در طول درمان به خانواده کارگران رسیدگی کامل می‌شود. مدیر روابط عمومی چادرملو درباره افزایش حقوق کارگران در سال جدید توضیح داد: موضوع افزایش حقوق کارگران با دستور مدیر عامل شرکت و طبق دستورالعمل وزارت کار به تمام پیمانکاران ابلاغ و در حال اجرا است.

وی افزود: تاکید هیات مدیره و مدیر عامل مجموعه توجه به کارگر به عنوان عنصر اصلی تولید است چرا که اگر به مسائل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کارگران توجه نشود راندمان پایین خواهد آمد. طالبی درباره استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها نیز توضیح داد: در سال‌های اخیر یکی از موضوعاتی که مدنظر شرکت قرار گرفته حرکت به سمت بهره گیری از تکنولوژی‌های نوین است که در همین راستا همکاری‌های مستمری با دانشگاه‌های فنی و تخصصی کشور از جمله امیرکبیر انجام گرفته در این دانشگاه مرکز نوآوری و تکنولوژی چادرملو ایجاد شده که افراد صاحب طرح، ایده و خلاقیت می‌توانند به این مرکز مراجعه کرده و به منظور افزایش بهره‌وری، ایده خود را ارائه دهند.

وی درباره اقدامات مجموعه چادرملو در خصوص کاهش آلودگی محیط زیست، گفت: اقدامات بسیاری در این زمینه انجام گرفته تا خروجی احتمالی آلوده زا کاهش در این راستا از فیلترهای مناسب و تجهیزات به روز استفاده می‌شود. وی درباره مسئولیت‌های اجتماعی چادرملو گفت: برای تقویت زیرساخت هایی مانند آب، جاده، برق، بیمارستان، مرکز فرهنگی، درمانی، آموزشی و مذهبی و آنچه برای توسعه منطقه و آسایش مردم تلاش می‌شود. به گفته طالبی ۹۰ درصد پرسنل مجموعه چادرملو از استان یزد هستند. گفتنی است بازدید خبرنگاران از مجتمع معدنی و صنعتی چادرملو در قالب چهارمین مرحله سلسله بازدیدهای میدانی «راهیان پیشرفت» از واحدهای صنعتی و معدنی کشور به همت مرکز ارتباطات وزارت صمت صورت گرفت.

دستیابی به نتایج مطلوب ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در فولاد مبارکه

رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی فولاد مبارکه گفت: فرهنگ مطلوب ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کارکنان فولاد مبارکه در اجرای دستورالعمل‌ها و قوانین ایمنی و بهداشت حرفه‌ای عامل اصلی دست‌یابی به نتایج مطلوب در این حوزه است. به گزارش ایراسین، جواد کیانی در خصوص روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای یادآور شد: بهداشت حرفه‌ای یا سلامت شغلی شاخه‌ای از علم بهداشت است و عبارت است از شناسایی، ارزیابی و کنترل عوامل زیان‌آور موجود در محیط کار به همراه مراقبت‌های بهداشتی درمانی به‌منظور سالم‌سازی محیط کار و حفظ سلامت نیروی کار. ایمنی علم و هنر پیشگیری از حوادث است و قلب یک سیستم ایمن شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک‌هاست که با انجام بازرسی‌های مؤثر محقق می‌گردد. وی بیان کرد: این روز فرصت مناسبی است تا اذهان عمومی به موضوع ایمنی و بهداشت حرفه‌ای حساس شوند و ضمن ارج نهادن به زحمات کارکنان باید برای فراهم آوردن زمینه‌های علمی، پژوهشی و کاربردی به‌منظور شناسایی مخاطرات شغلی، اجرای روش‌های صحیح کنترل و ارتقای سطح سلامت نیروی انسانی تلاش کرد. رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی در ادامه از تلاش همه کارکنان شرکت فولاد مبارکه و تلاشگران عرصه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در جهت دست‌یابی به نتایج مطلوب ایمنی و بهداشت حرفه‌ای با توجه به پاندمی کووید ۱۹ و مشکلات عدیده‌ای که در اجرای برنامه‌های ایمنی و بهداشت حرفه‌ای وجود داشت تقدیر و تشکر کرد و یادآور شد: فرهنگ مطلوب ایمنی و بهداشت حرفه‌ای کارکنان فولاد مبارکه در اجرای دستورالعمل‌ها و قوانین ایمنی و بهداشت حرفه‌ای عامل اصلی دست‌یابی به این موفقیت است. محسن شاهسون، سرپرست ایمنی فنی و بازرسی فولاد مبارکه نیز با اشاره به روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای اظهار کرد: بی‌شک روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای را می‌توان فرصت مغتنمی برای بیان اهمیت، جایگاه و سهم بی‌بدیل این واحد در تحقق توسعه پایدار دانست. همه‌گیری جهانی بیماری کووید ۱۹ همه دولت‌ها، کارفرمایان، کارگران، سازمان‌ها و تشکل‌ها را با چالش بزرگی روبه‌رو ساخته و تقویت سیستم‌های ملی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای به‌منظور افزایش تاب‌آوری آنها در برابر بحران‌های پیش رو در زمان حال را به اولویتی انکارناپذیر تبدیل کرده است. وی تصریح کرد: روز جهانی ایمنی و بهداشت حرفه‌ای، آیینه تلاش ارزنده و صادقانه همکاران ایمنی و بهداشت حرفه‌ای بزرگوار در شرکت است. بر خود لازم می‌دانم این روز را به همه تلاشگران عرصه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای تبریک و تهنیت عرض کنم و فرصت را غنیمت بشمرم تا از تلاش‌های خستگی‌ناپذیر کارکنان ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در جهت ارتقای ایمنی و سلامت کارکنان سازمان به‌خصوص در زمینه انجام کار ایمن در دوران کرونا در محیط‌های کاری با توجه به ریسک‌ها موجود قدردانی کنم.

یادداشت

نظام بانکی پشتیبان تولید نیست



آنوش رحام
دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی

در حالت کلی انتظار می‌رود تولیدکنندگان نخستین و بزرگ‌ترین دریافت‌کنندگان تسهیلات بانکی باشند؛ بنابراین بدهی تولیدکننده را نباید به‌عنوان موضوعی منفی یا آفت اقتصادی مطرح کرد. در طول سال‌های گذشته شاهد شدت گرفتن مداوم تورم و همزمان با آن سایه افکندن رکود بر اقتصاد کشور بوده‌ایم. تولیدکننده نیز با وجود ریسک‌هایی همچون نبود قطعیت در بازار، تامین مالی و... روبه‌رو بوده است. در چنین شرایطی و با توجه به سود بالای تسهیلات بانکی، در حالت عادی هیچ تولیدکننده و فعال اقتصادی تمایل به دریافت این تسهیلات ندارد. با این وجود، تولیدکنندگان ناچار هستند برای تامین مالی و تداوم تولید خود، اقدام به دریافت تسهیلات بانکی کنند. با توجه به شرایط یادشده ممکن است تولیدکننده‌ای در زمره بدهکاران بانکی قرار گیرد اما اینکه واحد تولیدی را به سبب بدهی بانکی، متهم به اثرگذاری منفی در اقتصاد کشور کنیم، اشتباه است. البته در این میان افرادی با در اختیار داشتن رانت و امتیازات خاص اقدام به دریافت تسهیلات قابل‌توجه بانکی کرده و از بازپرداخت آن نیز امتناع کرده‌اند اما این دسته انگشت‌شمار هستند و عموما در رده تولیدکنندگان قرار ندارند.

در ادامه باید به سیاست‌گذاری‌های اشتباه در سال‌های گذشته همچون قیمت‌گذاری دستوری و... اشاره کرد. این‌گونه سیاست‌های اشتباه از یک‌سو زمینه سودجویی عده‌ای دلال را فراهم کرد و از سوی دیگر، به متضرر شدن تولیدکنندگان منتهی شد. با این وجود باید حساب دلالان که دریافت‌کننده بخش عمده‌ای از تسهیلات بانکی هستند را از تولیدکنندگان جدا کرد.

بسیاری از تولیدکنندگان در زنجیره فولاد با مارجین ۲ تا ۵ درصدی فعالیت می‌کنند؛ بنابراین طبیعتا در روند بازپرداخت سود تسهیلات ۱۷ درصدی، به‌ویژه با احتساب روش‌های محاسبه سود مرکب و کارمزدهای بانکی و... مشکلاتی جدی خواهند داشت. درواقع رقم بازپرداخت تحمیلی به این شرکت‌ها عموما بالاتر از میزان بازدهی تولید در کشور است؛ بنابراین اگر تولیدکننده‌ای ناچار به دریافت تسهیلات بانکی باشد، باید آن را با زیان قابل توجهی پرداخت کند، چراکه بازدهی اقتصادی در نظام تولید ما بسیار محدود است. بر همین اساس نیز بخش خصوصی به‌دنبال آن است تا لایحه‌ای را به دولت پیشنهاد کند که به موجب آن، دولت برای بخش تولید، سود تسهیلات را کاهش دهد. اگر دولت قصد دارد، منابع بانکی را در بخش تولید صرف کند و زمینه شکوفایی صنعتی و اقتصادی کشور را به‌وجود آورد، باید تولید و تولیدکننده واقعی را شناسایی کند و تسهیلات ویژه با سود پایین در اختیار تولیدکننده واقعی قرار دهد.

در طول سال‌های گذشته، بسیاری از تولیدکنندگان به‌دلیل بدهی بانکی با توقیف اموال روبه‌رو شده‌اند اما هیچ‌گاه حرفی از این تولیدکنندگان به میان نمی‌آید. این در حالی است که از دولت و نظام بانکی کشور انتظار می‌رود همزمان با انتشار فهرست بدهکاران بانکی، فهرستی از تولیدکنندگانی که از بازپرداخت تسهیلات خود برنیامده‌اند و اموال آنها توقیف شده و تولید آنها خوابیده را هم منتشر کند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که شبکه بانکی در کشور ما ضدتولید است و پشتیبان اقتصاد و تولید نیست. این شبکه بانکی به سوداگری و خریدوفروش ملک، ارز و طلا مشغول است؛ درنتیجه می‌توان اینطور ادعا کرد که رفتارهای اشتباه سیستم بانکی، این ابربدهکاران را در دل خود پرورش داده است. تمام چالش‌های یادشده در حالی است که انتظار می‌رود دولت پشتیبان تولید، صادرات و ارزش‌آفرینی باشد.

در ادامه باید تاکید کرد که دولت سیزدهم در مصوبه بودجه ۱۴۰۱، معافیت حقوق ورودی خطوط تولید صنعتی و کشاورزی را حذف کرده؛ درنتیجه تولیدکنندگان به‌زودی ناچار خواهند بود برای واردات ماشین‌آلات اقدام به پرداخت حقوق ورودی کنند. این موضوع آسیب‌های جدی به صنایع کشور تحمیل می‌کند و باید منتظر وارد شدن ضربه‌های جدید مالی به صنعتگران و شدت گرفتن مشکلات نظام مالی کشور باشیم.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۱ ● ۳۰ رمضان ۱۴۴۳ ● ۲ مه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۳۱

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - **نمابر:** ۸۸۷۱۳۷۳۰ - **پیامک:** ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - **نمابر آگهی‌ها:** ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

افق روشن پیش‌روی بورس



فردین آقابزرگی

کارشناس بازار سرمایه

بازار سرمایه از نیمه دوم سال ۱۳۹۹ و تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه دولتمردان با چالش‌های متعددی روبه‌رو و این سیاست‌های اشتباه به ریزش شاخص بازار سهام منتهی شد. با تداوم سیاست‌گذاری‌های غلط، این مسیر اشتباه در سال ۱۴۰۰ نیز ادامه یافت. با این وجود، اقدامات حمایتی مثبتی از بازار سرمایه در ماه‌های پایانی سال اجرایی شد. بسیاری از طرح‌های حمایتی دولت از بورس در بودجه سال جاری، تصویب شده‌اند. با این وجود، شاهد بروز آثار مثبت ناشی از آن در بازار سرمایه نبودیم. شاید به این دلیل که همچنان بدبینی در بازار بورس نسبت به سیاست‌های اشتباه مسئولان تداوم دارد و به بیانی دیگر، اعتماد از دست رفته به بورس، بازنگشته است. در همین حال، تغییر مداوم قوانین و سیاست‌گذاری‌های اشتباه از سوی دولتمردان و سایر تصمیم‌گیران، اعتماد مردم را به بازار سرمایه سلب کرده است. با این وجود، حمایت دولت از بورس در لایحه بودجه سال جاری، قابل توجه است و باید منتظر بروز اثرات مثبت آن بر عملکرد بازار سرمایه در سال جاری باشیم. تعیین تکلیف نرخ ارز، تعیین رقم ۲۳ هزار تومان برای نرخ تسعیر ارز و همچنین تعیین سقف قیمتی برای نرخ گاز و خوراک صنایع جزو مهم‌ترین نقاط قوت و سیاست‌های مثبت دولت در قبال بازار سرمایه است. بدون تردید موارد یادشده و همچنین بسته حمایتی تیم اقتصادی دولت از بازار سرمایه اثرات مثبتی بر بورس خواهد داشت و در آینده نزدیک شاهد بروز این اثرات مثبت خواهیم بود. یکی دیگر از این تصمیمات حمایتگرانه این است که مقرر شده سود انباشته شرکت‌ها به شرط مصرف در توسعه تولید، معاف از مالیات باشد. فعالان بازار سرمایه در طول ماه‌های گذشته بارها خواستار تصویب قوانین با هدف حمایت از بورس شده‌اند. با توجه به آنکه سایر بازارهای موازی بورس از شفافیت و قانون‌مندی لازم برخوردار نیستند، این دست قوانین می‌تواند به بازگشت تعادل به بازارها منتهی شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که حمایت غیرمستقیم از بورس در بلندمدت اثرات مثبتی بر عملکرد بازار سرمایه و به‌دنبال آن صنایع بورسی کشور آشکار خواهد کرد. اثرات این گونه حمایت‌های غیرمستقیم به مراتب مهم‌تر از تزریق مستقیم نقدینگی به بازار و کنترل شاخص‌های بازار است. در واقع پایداری بازار در گرو وضع چنین مقررات حمایتی است؛ مقرراتی که در نهایت موجب گسیل نقدینگی به صنعت و تولید کشور می‌شود. بدون تردید عواید حاصل از این مصوبات، عملکرد بازار اولیه و تولید را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در ادامه باید خاطرنشان کرد که بازار سرمایه در سال جاری، عملکرد مثبتی داشته است. بخشی از این روند رو به رشد بازار را می‌توان به جبران عقب‌ماندگی عملکرد بورس در مقایسه با سایر بازارهای موازی با آن همچون دلار، سکه، خودرو و... نسبت داد. در ادامه بازگشت نرخ دلار به روند صعودی، دیگر عاملی است که بر بهبود شاخص بازار تاثیر مثبت دارد. با این وجود، تداوم رشد مورد بحث منطقی و پایدار نیست؛ یعنی باید منتظر تعادل‌بخشی به بازار باشیم. مذاکرات برجام برای رفع تحریم در ماه‌های گذشته یکی از موضوع‌های مورد بحث در میان فعالان و کارشناسان بازار سرمایه بوده است. با این وجود، بورس خود را با شرایط حصول نتیجه برجام یعنی کسب توافق، به نتیجه نرسیدن مذاکرات و همچنین فرسایشی شدن این مذاکرات، همگام کرده است. علاوه بر این، به اعتقاد من، ماندگاری در شرایط بلاتکلیفی یکی از محتمل‌ترین گزینه‌ها در طول ماه‌های گذشته بوده است. از بررسی عملکرد بازار سرمایه در می‌یابیم که در حال حاضر بازار خود را با این شرایط نامشخص وفق داده و درنتیجه با انتشار اخبار جزئی نباید شاهد اثرگذاری قابل‌توجه آن بر عملکرد بورس باشیم.

خبر

بازار سرمایه جانی دوباره می‌گیرد

تحلیلگر بازارهای مالی گفت: رشد صنایع و شرکت‌های کوچک نوید آینده روشن بورس را به ما می‌دهد؛ با توجه به هدف و شعار امسال تقریبا می‌توانیم شاهد رشد فناوری‌های مالی در بازار باشیم و سازمان بورس، شرکت بورس و فرابورس نیز این مقوله را جدی گرفتند.

سیدمهدی تقوی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: از آنجایی که هفته آخر اسفند ۱۴۰۰ بازار بورس شرایط بهتری را تجربه کرد شروع سال ۱۴۰۱ برای بورس جذاب بود و از ۱۴۰۱ رونق جدیدی در بازار شکل گرفت.

این تحلیلگر بازارهای مالی خاطرنشان کرد: یکی دیگر از اتفاقات مثبت در سال ۱۴۰۱ رشد ارزش معاملات بازار است که از ابتدای سال ارزش معاملات خرد بازار در پنج هزار میلیارد تومان ثابت شده است این در حالی است که در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ در ۹۰ درصد مواقع ارزش معاملات زیر سه هزار میلیارد تومان بوده است.

وی توضیح داد: رشد صنایع و شرکت‌های کوچک نیز نوید آینده روشن بورس را به ما می‌دهد؛ با توجه به هدف و شعار امسال تقریباً می‌توانیم شاهد رشد فناوری‌های مالی در بازار باشیم و سازمان بورس، شرکت بورس و فرابورس نیز این مقوله را جدی گرفتند بنابراین می‌توانیم خدمات مالی جدیدی را در حوزه سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و جذب سرمایه از طریق شرکت‌هایی مانند شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات نوین سرمایه‌گذاری، شرکت‌های ارائه‌دهنده معاملات الگوریتمی، شرکت‌های پیشرفته پردازش اطلاعات بازار و شرکت‌های حوزه فین‌تک ارائه دهیم. تقوی اشاره کرد: امسال شرایط بازار نسبت به سال ۱۴۰۰ بهتر است و با رعایت نکات سرمایه‌گذاری و مدیریت سرمایه می‌توان بازدهی خوبی را از بازار کسب کرد، البته آموزش بسیار مهم است و مردم نباید بی‌گدار به آب بزنند و قبل از اینکه به فکر سود حداکثری باشند به فکر مدیریت ریسک و سرمایه خودشان باشند. این تحلیلگر بازارهای مالی در پایان یادآور شد: با توجه به تجربه تلخ مردم در سال ۹۹ فعلا اینگونه نیست که همه مردم به بورس بازگشته باشند، با توجه به شرایط و ریسک بازار، قشر خاصی از مردم در بازار هستند که یا سرمایه آنان در بورس است و یا خیلی به بورس علاقه دارند.

تلاش سازمان بورس برای جلب اقبال نظام بانکی به توثیق سهام

دریافت تسهیلات با سهام عملیاتی می‌شود؟

مرضیه احقاقی



عکس: آیدا فریدی

لازمه دریافت تسهیلات از بانک‌ها و موسسات مالی، ارائه وثیقه بانکی است. در حالت کلی، از ملک (غیرمنقول)، سپرده بلندمدت، اوراق مشارکت، چک، اسناد وصولی، سفته، کشتی و هواپیما و سهام به‌عنوان وثیقه‌های موردقبول از سوی سیستم بانکی برای ارائه تسهیلات یادمی‌شود. درباره توثیق سهام هم هر سهم پذیرفته‌شده در تالار اصلی بورس اوراق بهادار، می‌تواند به‌عنوان وثیقه تسهیلات به ترهین بانک درآید. با این وجود، به‌دلیل نوسانات غیرقابل پیش‌بینی و شدید در بازار سهام، بانک‌ها تاکنون تمایلی به توثیق سهام نداشته‌اند. اما در حال حاضر رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار وعده داده که طی تعاملی با شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، این امکان فراهم خواهد شد که اوراق بهادار، سهام و تمام دارایی‌های مالی در بازار مالی بتوانند به‌عنوان پشتوانه و توثیق وام‌های بانکی مورد قبول واقع شوند. بدون تردید این طرح مورد استقبال فعالان بازار سرمایه قرار خواهد گرفت اما کارآیی آن و استقبال بانک‌ها از اجرای آن در عمل مشخص خواهد شد.

▣ تسهیلات برای دارندگان اوراق بهادار

از سال گذشته، توثیق اوراق بهادار برای دریافت تسهیلات بانکی مطرح شد. با این وجود، بانک‌ها از اجرای این طرح استقبال نکردند. به‌تازگی، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از امکان ارائه توثیق اوراق بهادار برای وام‌های بانکی و اجرای آن از سوی تمام بانک‌ها خبر داد و گفت: قرار بر این است که از فروردین ۱۴۰۱ با همکاری شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، این امکان فراهم شود تا اوراق بهادار، سهام و تمام دارایی‌های مالی بتوانند پشتوانه و توثیق وام‌های بانک به صورت الکترونیک قرار گیرند. سهامداران سهام عدالت، صاحبان ETF و همچنین اوراق بدهی می‌توانند از نخستین ماه سال ۱۴۰۱ اقدام به دریافت وام کنند؛ بنابراین، صاحبان اوراق بهادار می‌توانند از این طریق و با وثیقه قراردادن اوراق خود و بدون نیاز به ضمانت دیگری، از شبکه بانکی وام دریافت کنند. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تصریح کرد: زمانی که قرار است یک حکم قضایی اجرا شود و دارایی فرد به‌عنوان وثیقه در نظر گرفته شود، فرآیند توثیق دارایی‌های فیزیکی، زمان‌بر و پیچیده است اما این گونه مشکلات در توثیق سهام برطرف خواهد شد. عشقی همچنین درباره برقراری تعامل بیشتر میان سازمان بورس با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، اظهار کرد: یکی از مسائل بازار سرمایه این است که با وجود ۲ هزار نهاد مالی و شرکت در مجموعه سازمان بورس که یا پذیرفته‌شده هستند یا تحت نظارت این سازمان قرار دارند اما امور مربوط به ثبت این شرکت‌ها به‌طور سنتی انجام می‌شود؛ یعنی اگر مجوزی لازم داشته باشند، به صورت فیزیکی به اداره ثبت شرکت‌ها مراجعه می‌کنند یا استعلام‌هایی که اداره ثبت شرکت‌ها از سازمان بورس دارد عمدتا با مراجعه حضوری است.

وی اضافه کرد: توافقی با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در حال پیگیری است تا این موارد به صورت الکترونیکی انجام شود حتی موضوع افزایش سرمایه شرکت‌ها نیز دیگر به صورت تحویل لوح فشرده (سی‌دی) نباشد، بلکه به‌طور مستقیم ارتباط الکترونیکی برقرار و فرآیند افزایش سرمایه‌ها تسهیل شود و شرکت‌ها بتوانند زودتر سرمایه‌های خود را ثبت کنند. عشقی افزود: این اقدام اثر بسیار زیادی دارد، زیرا بعضا به‌دلیل عدم‌ثبت افزایش سرمایه در موعد مناسب، نماد یک شرکت ممکن است ۲ ماه بسته بماند و این موضوعی است که برای دارایی مردم اتفاق می‌افتد و سعی داریم با برقراری ارتباط الکترونیکی در انجام امور تسریع شود.

▣ سهام، وجه‌الضمان دریافت تسهیلات



محمدرضا آرام، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: سهام یکی از وثایق موردقبول نظام بانکی است؛ هرچند این وثیقه در عمل کارآیی لازم را ندارد و از سوی بسیاری از مراجع مالی، دریافت نمی‌شود اما در حالت کلی اگر سهامداری (حقیقی یا حقوقی) قصد وثیقه‌گذاری نزد شخص دیگری داشته باشد، می‌تواند طی مراحلی و تحت نظارت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، سهام خود را به‌عنوان وجه‌الضمان نزد شخص دیگری (حقیقی یا حقوقی) توثیق کند. وی افزود: توثیق اوراق بهادار در واقع، فرآیند درخواست مسدود کردن اوراق بهادار تحت مالکیت یک وثیقه‌گذار (حقیقی و یا حقوقی) به نفع وثیقه‌گیر (حقیقی یا حقوقی) نزد شرکت سپرده‌گذاری مرکزی است. مالک دارایی طی مدت توثیق، حق فروش دارایی تعیین‌شده را ندارد. هرگونه درخواست درباره رفع توثیق، درخواست اقدام به فروش دارایی توثیق شده و... باید به همراه مدارک و مستندات کافی که از سوی سپرده‌گذاری تعیین شده، به صورت مکتوب به آن نهاد ناظر اعلام شود.

▣ مزیت توثیق سهام در دریافت وام

آرام با تاکید بر نقاط مثبت توثیق سهام به‌عنوان ضمانت بانکی در مقایسه با سایر وثیقه‌های موردپذیرش نهادهای مالی، گفت: توثیق سهام به‌آسانی، حتی خارج از ساعت اداری و فقط با یک نامه ممکن است. فکر هن یا عدم‌توثیق نیز با یک نامه انجام می‌شود. در همین حال باید خاطرنشان کرد فرآیند تبدیل وثیقه ملکی به پول نقد، زمان‌بر است اما فرآیند فروش سهام به مراتب آسان و سهل است و بروکراسی‌های اداری برای نهادهای مالی را کاهش می‌دهد. وی افزود: سازمان بورس به‌دنبال آن است که اقدامات مرتبط با توثیق سهام، به‌صورت الکترونیکی اجرایی شود که به تسهیل فرآیند موردبحث کمک خواهد کرد. انتظار می‌رود با بهبود شرایط توثیق سهام، ارزش این دارایی به‌عنوان وثیقه افزایش یابد و به بیان دیگر، نهادهای مالی و بانک‌ها، رغبت بیشتری برای پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه داشته باشند. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به روند رو به رشد بورس در یک ماه گذشته، گفت: بازار سرمایه ایران در طول سال گذشته و تحت‌تاثیر سیاست‌های اشتباه دولتمردان، شرایط خوبی نداشت. با این وجود، از ابتدای سال جاری شاهد بازگشت بورس به روند قابل‌قبولی بوده‌ایم. در چنین شرایطی انتظار می‌رود تمایل به دریافت سهام به‌عنوان وثیقه برای دریافت تسهیلات بانکی افزایش یابد. بدین ترتیب انتظار می‌رود حجم عظیمی از پشتوانه اعتبارات بانکی به‌عنوان سهام باشد. آرام گفت: چنانچه فرآیند به اجرا گذاشتن سهام یا نقد کردن آنها نیز با سرعت بیشتری همراه و از بروکراسی حاکم بر فرآیند آن کاسته شود، ارزش این وثیقه افزایش خواهد یافت. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به تعدد شرکت‌های پذیرش‌شده در بورس و فرابورس، حضور گسترده مردم در این بازار و سرمایه‌گذاری در این بخش، افزود: همین گستردگی، حکایت از اهمیت پذیرش سهام به‌عنوان وثیقه دارد. درنتیجه انتظار می‌رود شرایط برای کارآیی این موضوع افزایش یابد.

▣ سازکارهای دقیق ارزش‌گذاری

آرام درباره ریسک قابل‌توجه سرمایه‌گذاری در بورس و روند ارزش‌گذاری سهام به‌عنوان وثیقه گفت: ارزش‌گذاری سهام به‌عنوان وثیقه، اهمیت ویژه‌ای دارد و تاثیر بسزایی بر اعتبار سهام به‌عنوان وثیقه می‌گذارد. با این وجود، روند نگران‌کننده‌ای نیست، چراکه سازکارهای مشخص و اطمینان‌بخشی برای ارزش‌گذاری این سهام وجود دارد. با توجه به این روش‌ها، مابه‌التفاوت قیمت ارزش روز یک سهم و قیمت کف سهام برای وثیقه‌گذاری، قابل‌توجه است؛ بنابراین انتظار می‌رود هر قدر هم شاهد نوسان قیمت یک سهم در بازار سرمایه باشیم، باز هم از ارزش تعیین‌شده آن به‌عنوان وثیقه، کمتر نشود.

وی گفت: با توجه به تمام موارد یادشده می‌توان این‌طور استنباط کرد که فرآیند ارزش‌گذاری سهام پیش از توثیق اهمیت ویژه‌ای دارد. این اقدام از سوی شرکت‌های تامین سرمایه و مشاور سرمایه‌گذاری انجام می‌شود و به‌دنبال آن ریسک‌های نوسان سهام در بازار سرمایه به‌آسانی پوشش داده خواهد شد.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه و در ارزیابی وعده رئیس سازمان بورس مبنی بر تعامل هرچه بیشتر میان سازمان بورس و سازمان ثبت اسناد کشور، اظهار کرد: فرآیندهایی همچون افزایش سرمایه، زمان‌بر هستند. در واقع از زمانی که افزایش سرمایه یک شرکت تصویب می‌شود تا عملیاتی شدن آن، فرآیندهای متفاوتی باید طی شود. در همین حال زمان یادشده تحت‌تاثیر قانون تجارت تعیین شده است. براساس قانون تجارت فرآیند افزایش سرمایه یک مجموعه در بورس، ۶۰ روز زمان می‌برد. کوتاه شدن این زمان نیز نیازمند اصلاح قانون است. در واقع باید تاکید کرد که در طول سال‌های اخیر بسیاری از فرآیندهای موردبحث الکترونیکی شده‌اند و امکان کوتاه شدن زمان اجرای آنها وجود دارد. امید می‌رود در سایه تعامل میان نهادهای یادشده و طبق وعده مسئولان سازمان بورس، در آینده نزدیک شاهد رفع این مشکل باشیم.

▣ ریسک‌های ارزیابی‌شده، حاشیه امن می‌سازند



همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: با توجه به مقررات بانک‌ها انتظار می‌رود سهام به‌عنوان وثیقه برای دریافت تسهیلات مورد پذیرش نظام بانکی کشور باشد. با این وجود، بسیاری از موسسات اعتباری یا بانک‌ها، این سهام را به‌عنوان وثیقه قبول نمی‌کنند و اغلب به‌دنبال دریافت وثیقه‌های ملکی هستند.

وی افزود: حال چنانچه شرایط به‌گونه‌ای تنظیم و تسهیل شود که رغبت بانک‌ها به دریافت سهام به‌عنوان وثیقه افزایش یابد، گامی مثبت در جهت ارزش‌مندی هرچه بیشتر سهام، برداشته خواهد شد. علاوه بر این، اقدام یادشده می‌تواند تاثیر بسزایی بر بهبود وضعیت اعتباری و همچنین تامین مالی شرکت‌ها داشته باشد.

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر فرآیند ارزش‌گذاری سهام و ریسک‌هایی که ارزش آن را تهدید می‌کند، گفت: می‌توان با احتساب حاشیه‌ای امن، ارزش سهام را تعیین کرد. راهکارهای متعددی نیز برای این اقدام طراحی شده است. بنابراین نگرانی در این‌زمینه وجود ندارد. دارابی گفت: هر دارایی با ریسک روبه‌رو است. به‌عنوان مثال در حال حاضر بخش عمده‌ای از وثیقه‌های پذیرفته‌شده در نظام مالی، سند ملک هستند و اگر زلزله‌ای بیاید، این وثیقه‌ها ارزش خود را از دست خواهند داد؛ بنابراین ریسک همواره وجود دارد و می‌توان با استفاده از پوشش‌های بیمه‌ای، آن را کنترل کرد. دارابی درباره وعده رئیس سازمان بورس مبنی بر ایجاد نظامی الکترونیکی برای برقراری تعامل میان بورس و سایر نهادهای مرتبط گفت: متاسفانه در حال حاضر، مرکز اطلاعاتی منسجمی در کشور وجود ندارد و هر سازمانی اطلاعات خود را به‌طور جداگانه ساماندهی می‌کند. حال اگر این اطلاعات به اشتراک گذاشته شوند، می‌توان با تکیه بر آنها، بسیاری از مشکلات را برطرف کرد؛ بنابراین با ایجاد یک نظام جامع اطلاعاتی در کشور، بخش بزرگی از مشکلات برطرف خواهد شد.

▣ سخن پایانی

در طول سال‌های گذشته، افزایش سهم بازار سرمایه در مناسبات مالی کشور موردتوجه قرار گرفته است. در این روند در درجه نخست سهم بازار سرمایه در تامین مالی مهم است.

با این وجود، نقش و اثرگذاری بازار سرمایه به همینجا ختم نمی‌شود. در طول سال‌های گذشته تلاش‌شده سهام به‌عنوان وثیقه از سوی بانک‌ها و نهادهای مالی پذیرش شوند تا صاحبان سهام بتوانند از این فرصت برای دریافت تسهیلات استفاده کنند. با این وجود، بانک‌ها و نهادهای مالی تاکنون از این طرح استقبال نکرده‌اند. در حال حاضر سازمان بورس به‌دنبال آن است تا از سال جاری، سهام به‌طور قطعی به‌عنوان وثیقه از سوی تمامی بانک‌ها دریافت شوند. به اعتقاد مدیران سازمان بورس، با توجه به آنکه در سال‌های اخیر بسیاری از مردم در زمره سهامداران بورسی قرار گرفته و حتی عده‌ای نیز بخش عمده‌ای از سرمایه خود را وارد این بازار کرده‌اند، این اقدام، گامی مثبت در جهت خدمت‌رسانی به سهامداران خواهد بود. با این وجود تا زمانی که جزئیات بیشتری از این طرح اعلام نشود و شاهد اجرایی شدن فرآیند موردبحث نباشیم، نباید به نتایج مثبت آن برای سهامداران امید داشت.

عوارض صادراتی، مانع اصلی رشد صنایع معدنی

متوسط ارزش معاملات خرد هم طی هفته گذشته، اندکی بهتر شد و به میانگین روزانه ۵.۵۲۹ میلیارد تومان رسید که تقریبا ۶ درصد بیشتر از میانگین از ابتدای سال بود. با دو روز ورود پول و دو روز خروج پول حقیقی، در مجموع طی هفته گذشته ۲۷۷ میلیارد تومان از بازار خارج شد که بیشتر از صنایع بزرگ بازار یعنی فلزات اساسی، محصولات شیمیایی، چندرشته‌ای، پالایشی و بانکی خارج شدند و در مقابل صنایع کوچکی مثل خودرو، غذایی، استخراج کانی‌های فلزی و غیرفلزی، ساخت محصولات فلزی و انبوه‌سازی با ورود پول مواجه بودند.

یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه در هفته گذشته سهامداران بیشتر به خرید سهم‌های کوچک بازار روی آورده‌اند، گفت: اعمال عوارض صادراتی برای صنایع معدنی می‌تواند تأثیر منفی روی این صنایع باشد و مانعی بزرگ برای رشد این سهم‌ها محسوب شود.

به گزارش فولادبان، هفته‌ای که بورس پشت سر گذاشت، هفته‌ای متعادل بود که نماگر اصلی بازار دستخوش نوسان‌های زیادی نشد و در یک دامنه کوتاه نوسان کرد. البته، گران شدن دلار در طول هفته گذشته و همچنین، تغییراتی در صنایع مانند بحث عوارض صادراتی صنایع معدنی بحث‌های داغی بودند که روی سهام شرکت‌های زیادی اثرگذار بودند و صنایع فولادی نیز از این تغییرات بی‌بهره نبودند.

به طور کلی و با توجه به تغییر و تحولات صنایع، شاخص کل در این هفته نسبت به هفته گذشته ۰/۷ درصد رشد کرد و با بالا آمدن ۹ هزار و ۲۰۴ واحدی، به یک میلیون و ۵۲۱ هزار و ۴۲۳ واحد رسید. شاخص فلزات اساسی نیز تغییر چندانی نسبت به هفته قبل نداشت و فقط ۰/۲ درصد رشد کرد و رقم یک میلیون و ۱۵۹ هزار و ۲۸۶ واحد را نشان داد، اما شاخص کل هم‌وزن نسبت به دیگر شاخص‌ها وضعیت دیگری داشت. این شاخص با رشد ۲/۵ درصدی خود توانست در ارتفاع ۴۱۱ هزار و ۶۲۶ واحدی قرار بگیرد.

مهدی قلی‌پور، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با معاملات هفته گذشته بورس گفت: سهام کوچک بود یعنی شرکت‌های بزرگ یا منفی بودند یا درجا زدند و در مقابل، شرکت‌های کوچک توجه سرمایه‌گذاران را به خود جلب کردند. تحولات شاخص‌ها هم این موضوع را نشان می‌دهد چراکه شاخص کل فرابورس و بورس به ترتیب ۰/۶ و ۰/۷ درصد رشد داشتند، ولی شاخص هم‌وزن بورس نزدیک به ۲/۶ درصد رشد داشت.

وی همچنین تصریح کرد: متوسط ارزش معاملات خرد هم هفته گذشته، اندکی بهتر شد و به میانگین روزانه ۵/۵۲۹ میلیارد تومان رسید که تقریبا ۶ درصد بیشتر از میانگین از ابتدای سال بود.

با دو روز ورود پول و دو روز خروج پول حقیقی، در مجموع هفته گذشته ۲۷۷ میلیارد تومان از بازار خارج شد که بیشتر از صنایع بزرگ بازار یعنی فلزات اساسی، محصولات شیمیایی، چندرشته‌ای، پالایشی و بانکی خارج شدند و در مقابل صنایع کوچکی مثل خودرو، غذایی، استخراج کانی‌های فلزی و غیرفلزی، ساخت محصولات فلزی و انبوه‌سازی با ورود پول مواجه بودند.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه اعلام وضع تعرفه صادرات بر روی محصولات معدنی، فلزی و شیمیایی مهم‌ترین خبر تأثیرگذار بر بازار بود، افزود: این خبر مانعی برای رشد در صنایع کانی‌های فلزی و فلزات اساسی شد. همچنین، افت و خیزها در نرخ‌های جهانی انرژی، نفت و گاز و غلات و روغن خوراکی هم در کنار نوسانات در بازار ارز از دیگر عوامل مؤثر بر بازار بودند.

قلی‌پور درباره وضع عوارض صادراتی برای صنایع معدنی گفت: باید دید که این تعرفه با چه فرمولی اعمال خواهد شد یعنی از یک طرف در روزهای اول اعلام شد که تعرفه صادرات به صورت پلکانی و بر اساس تفاوت نرخ صادرات با نرخ پایه داخلی تعیین خواهد شد و در اواخر فرودین جدولی بدون اعلام پلکانی بودن و با تعرفه مشخص اعلام شد. اگر تعرفه به صورت پلکانی باشد، به شخصه نگرانی زیادی نمی‌بینم چون بیشتر شرکت‌ها نرخ صادراتی برابر یا حتی کمتر از نرخ داخلی داشته‌اند به استثنای چند شرکت مثل ذوب یا هرمز، ولی اگر تعرفه مقطوع باشد، آسیب شدیدی به صنایع معدنی و تا حدی فلزی وارد خواهد آمد که تأثیر هر شرکت متناسب با میزان صادرات خواهد بود و در کل، برای بازار عامل بازدارنده‌ای بود که خروج نقدینگی از صنایع بزرگ هفته گذشته، خود گویای این آسیب است.

وی تصریح کرد: هفته جاری خروج پول از کل بازار بیشتر خواهد بود. همچنین، اقبال به صنایع و سهام کوچک و ریسکی بیشتر خواهد بود یعنی صنایع فلزی و معدنی و شیمیایی و پالایشی و بانکی متعادل یا نزولی و صنایع غذایی، یوتیلیتی، ماشین‌آلات، زراعت و لاستیک احتمالا مثبت خواهند بود.